

ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี
ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

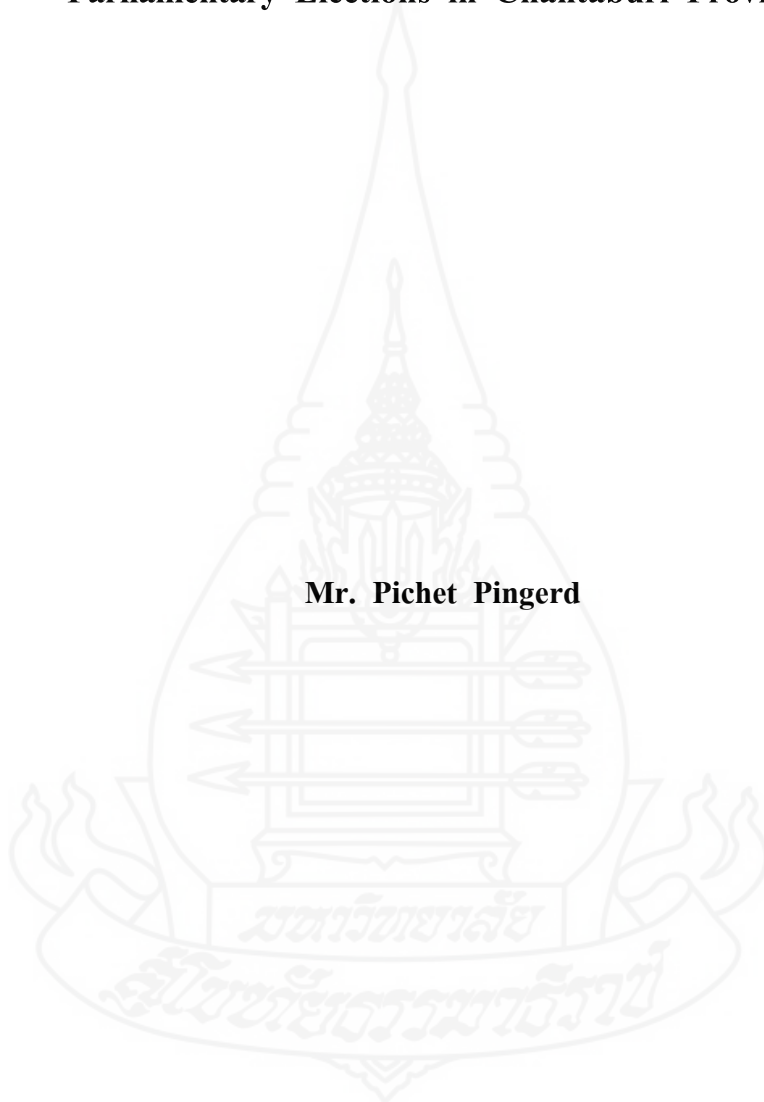
นายพิเชษฐ ปิ่นเกิด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2555

**The Affected Factors and Roles of the Government Teachers in
Parliamentary Elections in Chantaburi Province**

Mr. Pichet Pingerd

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2012

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ชื่อและนามสกุล นายพิเชษฐ์ ปิ่นเกิด

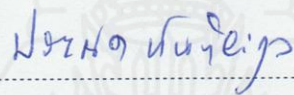
แขนงวิชา การเมืองการปกครอง

สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม
2. รองศาสตราจารย์ รุ่งปณรรต พรหมอินทร์

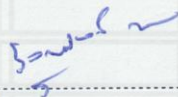
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ประณต นันทิยะกุล)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ รุ่งปณรรต พรหมอินทร์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ ศิวะเดชาเทพ)

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ฐปนรรัต พรหมอินทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เป็นผู้ควบคุมในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ ดร.พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต อาจารย์ประจำคณะวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ดร.นริศ สวัสดิ์ อาจารย์ประจำคณะวิชาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ อาจารย์ประจำคณะวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นความกตเวทิตาแด่บิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ของผู้วิจัย ที่ได้อบรมสั่งสอนและบรรลุผลจนสำเร็จ

พิเชษฐ์ ปิ่นเกิด

พฤศจิกายน 2555

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ผู้วิจัย นายพิเชษฐ ปิ่นเกิด รหัสนักศึกษา 2498002142 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม (2) รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์ ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (2) ศึกษาบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (3) เปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จัดเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามจากข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน โดยทำการสุ่มแบบอย่างง่าย และนำเสนอข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทีทดสอบ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า เพศ ประสบการณ์ ระดับการศึกษา และลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง (2) บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยภาพรวม มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง (3) การเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า เพศ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ ปัจจัย บทบาท ข้าราชการครู การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จันทบุรี

Thesis title: The Affected Factors and Roles of the Government Teachers in Parliamentary Elections in Chantaburi Province

Researcher: Mr. Pichate Pingerd ; **ID** 2498002142 ;

Degree: Master of Political Science (Politics and Government) ;

Thesis advisors: (1) Dr. Rugpong Jayanama, Associate Professor ;

(2) Thapanat Prom-in, Associate Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

The Objectives of this Research were: (1) To Study the Factors Affecting the Teachers' Roles in Parliamentary Elections in Chanthaburi Province; (2) To Study the Teachers' Roles in Parliamentary Elections in Chanthaburi Province; (3) To Compare the Various Factors and Teachers' Roles in Parliamentary Elections in Chanthaburi Province.

This Research is a Quantitative Research. The Sample Consisted of 342 Randomly Chosen Teachers' From the Teacher Population in Chanthaburi Province. The Data were Collected by means of a Questionnaire, by Using Simple Random Sampling Method. The Analysis Used the Statistic of Percentage, mean, Standard Deviation and T-test.

The Results of this Research may be Summed up as Follows: (1) The Factors that Affected Frequently the Teachers' Roles in Parliamentary Elections were Gender, Experiences, Education Levels and the Nature of the Work. (2) Generally, the Teachers' Roles Affected Frequently the Parliamentary Elections in Chanthaburi Province. (3) The Comparison of the Various Factors and Teachers' Roles Found that the Difference of Gender and Experiences Affected the Parliamentary Elections in Chanthaburi Province. It had Difference Significantly at .05 Levele.

Keywords: Factors, Roles, Government Teachers', Parliamentary Elections, Chanthaburi Province

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.....	17
ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง	
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	26
กลุ่มอิทธิพลที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.....	30
ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดจันทบุรี	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาท ของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	47
ตอนที่ 2 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	58
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครู จังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา และลักษณะงานที่ปฏิบัติ	66
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	86
ก ผู้ทรงคุณวุฒิ	87
ข แบบสอบถาม	89
ค ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ตัวอย่างแบบสอบถาม	97
ประวัติผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามอำเภอ.....	43
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเพศของข้าราชการครู	47
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอนของข้าราชการครู	48
ตารางที่ 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของข้าราชการครู	48
ตารางที่ 4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติของข้าราชการครู	49
ตารางที่ 4.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศ	50
ตารางที่ 4.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	52
ตารางที่ 4.7 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามระดับการศึกษา	54
ตารางที่ 4.8 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ	56
ตารางที่ 4.9 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	58
ตารางที่ 4.10 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	59
ตารางที่ 4.11 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา	60
ตารางที่ 4.12 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	61
ตารางที่ 4.13 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.14 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	63
ตารางที่ 4.15 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม แยกเป็นรายด้าน	64
ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามเพศ.....	66
ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	68
ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	70
ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ	72
ตารางที่ 4.20 ค่าอำนาจของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครู จังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.....	98

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	หน้า 6
-------------------------------------	--------

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งเป็นกลไกสำคัญในการเลือกสรรผู้นำ หรือผู้ปกครองที่มีความสามารถ และมีคุณธรรม ผู้ที่ประสงค์จะเสนอตัวเข้าแข่งขันเลือกตั้งเป็นผู้นำทางการเมือง จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของประชาชน จะต้องมีความสามารถในการเสนอทางเลือก เพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม จะต้องมีความสัมพันธ์ต่อคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชนในการเสนอตัวเข้าแข่งขัน อีกทั้งยังต้องทำให้ประชาชนเชื่อว่า นอกจากเป็นผู้มีความรู้ความสามารถแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีคุณธรรมเหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมอีกด้วย ซึ่งกระบวนการนี้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้พิจารณาเปรียบเทียบคู่แข่ง เพื่อให้มั่นใจว่าจะเลือกได้บุคคลที่เหมาะสมที่สุด และการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่มีความสำคัญและเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองและแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชน ในการกำหนดนโยบายในการปกครองประเทศ รวมทั้งเป็นการแสดงให้เห็นว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง และการเลือกตั้งเป็นกระบวนการหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ด้วยเหตุผลนี้ การเลือกตั้งจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ที่ไม่มีอะไรอื่นจะให้โอกาสโดยตรงกับผู้มิสิทธิออกเสียงเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ในกิจการของรัฐเท่ากับการเลือกตั้ง (กมล ทองธรรมชาติ 2511: 61)

คนไทยทุกคนควรต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง ผลดี ผลเสียที่จะเกิดแก่บ้านเมือง เนื่องจากในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจได้ตกต่ำทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศไทย ได้มีหนี้สินกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศอย่างมหาศาล และยังมีอัตราของประชาชนที่ว่างงานเป็นจำนวนมาก เกิดช่องว่างระหว่างคนร่ำรวยกับคนยากจน เพราะคนที่ร่ำรวยยิ่งร่ำรวยขึ้น แต่คนชนชั้นรากแก้วกลับยากจนลง เนื่องจากยุคบริโภคนิยม เกิดปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัว การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างเชื่องช้า ประเทศชาติต้องการผู้นำที่มีคุณธรรม และจริยธรรม มาบริหารบ้านเมือง ทั้งการเมืองในระดับชาติและการเมืองในระดับท้องถิ่น กระแสความนิยมทางการเมืองของประเทศไทย บางช่วง บางเวลา หรือบางพื้นที่นิยมยึดติดที่ตัวบุคคล บางส่วน

นิยมพรรคการเมือง และเป็นที่น่าสังเกตว่า การเมืองในระดับประเทศส่งผลถึงกระแสความนิยมต่อการเมืองในระดับท้องถิ่น โดยสังเกตได้จากกรณีที่ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้แทนทางการเมืองจากบุคคลที่มีเชื้อสาย หรือมีทายาททางการเมือง ดังเช่นในหลายพื้นที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีนามสกุลเดียวกับสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมไปถึงผู้นำทางการเมืองอื่น ๆ ในระดับเทศบาล หรือตำบล การที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีภูมิหลังที่มีเชื้อสายทางการเมือง น่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งต่อความนิยมทางการเมือง และคงจะมีสาเหตุของปัจจัยต่าง ๆ อีกหลายประการเช่นกัน ที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชน (นายธนศ ขามช่วง 2550: 1-2) และปัจจุบันยังพบว่า การอยู่ร่วมกันของคนไทย เกิดปัญหาขึ้นอย่างมากมาย เช่น เกิดการทะเลาะวิวาทกันในหมู่เพื่อนฝูง และฆ่ากันเพราะความคิดเห็นไม่ตรงกัน เป็นต้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากความคิดเห็นของประชาชนที่แตกต่างกันทางการเมือง และมีการแบ่งกลุ่มกันเป็นกลุ่มสีต่าง ๆ ตามความนิยมและศรัทธาของตน รวมทั้งมีการแข่งขันกันทางการเมืองของนักการเมืองในระดับชาติและในระดับท้องถิ่นอย่างรุนแรง เพื่อที่จะให้ฝ่ายตนได้เข้าไปบริหารประเทศ ทำให้เกิดความขัดแย้งและแตกแยกกันอย่างมากรวมของประชาชนทุกหมู่ ทุกฝ่าย ตลอดจนในทุกระดับของชนชั้น ตั้งแต่ระดับเยาวชน นักศึกษา ประชาชน นักธุรกิจ ข้าราชการ และนักการเมืองฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาลผู้ทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 - 2553 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การไม่ยอมรับในผลของการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นของประชาชนและนักการเมือง ผู้สูญเสียผลประโยชน์ ทำให้เกิดการเดินขบวนประท้วงรัฐบาลของประชาชน เกิดการปะทะกันระหว่างประชาชนกับประชาชน ประชาชนกับตำรวจและทหาร นำไปสู่การเกิดการจลาจลและนองเลือดในที่สุด รัฐบาลจำเป็นต้องใช้อำนาจของรัฐในการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ โดยการประกาศใช้พระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉินในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ในหลายจังหวัดของประเทศไทย

สถานศึกษา จึงเป็นสถาบันที่มีบทบาทที่สำคัญต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียน ทั้งนี้เพราะในสังคมสมัยใหม่ การเรียนรู้ทางการเมืองมักจะเกิดขึ้นในชั้นเรียนโดยผ่านหลักสูตรที่ต่างยอมรับกันว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญเครื่องมือหนึ่ง ในการให้การเรียนรู้ทางการเมืองกับนักเรียน โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาและหลักสูตรหน้าที่พลเมือง ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเหล่านี้ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างนักเรียนให้มีคุณสมบัติเป็นพลเมืองดีของชาติ และจากการศึกษาของ เลียนาร์ด เอช คลาร์ก (Leonard H. Clark) พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำให้วัตถุประสงค์ดังกล่าวบรรลุผลได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการขาดการปฏิบัติการฝึกฝน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลเลียม แทมเบอร์ริโน (William Tamburrino) ที่พบว่าการศึกษาที่หลักสูตร โดยเฉพาะวิชาหน้าที่พลเมือง มุ่งให้นักเรียนเป็นพลเมืองของชาติ

ไม่บรรลุผลเท่าที่ควรนัก สืบเนื่องมาจากที่ผ่านมาสถานศึกษาส่วนใหญ่เวลาสอนมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องของทฤษฎีมากเกินไป ไม่มีการฝึกปฏิบัติ และเห็นว่าการสอนการเป็นพลเมืองที่ดี น่าจะต้องฝึกการปฏิบัติ จะเรียนวิชาทฤษฎีจากตำราเท่านั้นยังไม่เพียงพอ เมื่อเป็นเช่นนี้สถานศึกษาควรให้นักเรียนได้ออกไปสัมผัสกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน ให้ไปเห็นไปรับรู้ เมื่อจบจากสถานศึกษาออกไปจะได้มีคุณภาพความเป็นพลเมืองดี ตามที่ชุมชนต้องการ ประการที่สอง กิจกรรมเกี่ยวกับพิธีการในชั้นเรียน (Class-Room Ritual Life) ซึ่งการเรียนรู้ของนักเรียนนอกจากจะเรียนรู้โดยผ่านหลักสูตรแล้ว นักเรียนน่าจะเรียนรู้การเมืองจากกิจกรรมที่เกี่ยวกับพิธีการในชั้นเรียนได้อีก เช่น การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ เป็นต้น ซึ่งลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ มีส่วนปลูกฝังความรู้สึกรักชาติ ให้เกิดขึ้นภายในตัวนักเรียน ประการที่สาม ข้าราชการครู ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียน ทั้งนี้เพราะข้าราชการครู คือ สัญลักษณ์ของอำนาจหน้าที่ที่นักเรียนส่วนใหญ่จะต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับอิทธิพลทางการเมือง ในรูปของตัวบุคคลที่ใช้อำนาจครั้งแรกเมื่ออาจจะยังไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ทางการเมือง อำนาจทางการเมืองที่เป็นนามธรรม และมีลักษณะร่วมและข้าราชการครูในฐานะผู้สอน ซึ่งถ้ามีวิธีการสอน วิธีการถ่ายทอดที่ดี นอกจากจะทำให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเมืองที่ถูกต้อง ยังอาจทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น แต่หากวิธีการสอน วิธีการถ่ายทอดไม่ดี ไม่มีความเหมาะสม นอกจากจะทำให้ นักเรียนขาดความกระตือรือร้น เกิดความเฉื่อยชาทางการเมืองแล้ว ยังทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจการเมืองที่ไม่ถูกต้องได้อีกด้วย และหากข้าราชการครู มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเมืองเป็นอย่างดี มีความสามารถในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความพยายามปรับปรุงตนเองให้ทันเหตุการณ์ ตลอดจนมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับว่าข้าราชการครู ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองอย่างถูกต้อง ได้ข้อเท็จจริงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ (ประหยัด หงส์ทองคำ 2547: 276)

บทบาทของข้าราชการครู ถือว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศชาติ เพราะข้าราชการครู เป็นผู้วางรากฐานการศึกษาให้แก่เยาวชนของประเทศ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความรู้ และรู้จักดำเนินชีวิตของตนให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และยึดมั่นอยู่ในวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม ตลอดจนประพฤติและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติในอนาคต ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ข้าราชการครูต้องรับผิดชอบ มี 6 บทบาท คือ บทบาทในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาเยาวชน โดยการให้การศึกษามีคุณภาพแก่นักเรียน ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตร บทบาทในการเป็นผู้นำด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม โดยการประพฤติตน

ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครอง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 2553: 1) นอกจากนี้ บทบาทของข้าราชการครูยังเป็นผู้ที่ผู้ปกครองและชุมชน ให้ความเคารพนับถือและไว้วางใจ และเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะเสนอคำแนะนำ ให้คำปรึกษา หรือชี้แนะเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้กับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน เพื่อให้สามารถพิจารณาเปรียบเทียบ เพื่อหาข้อสรุปในการที่จะเลือกบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นผู้แทนของตนอยู่เสมอ บทบาทของข้าราชการครูทั่วประเทศ จึงนับว่ามีอิทธิพลอย่างมากต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย ทั้งนี้เพราะข้าราชการครูทั่วประเทศ จะมีความเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เช่น ความสัมพันธ์ในฐานะของการเป็นครูเป็นลูกศิษย์กันมา หรือเป็นบุคคลที่เป็นนักการเมืองในระดับท้องถิ่น มีการติดต่อสัมพันธ์กันในเรื่องการทำงาน การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาและการพัฒนาชุมชน เป็นต้น ตลอดจนข้าราชการครูทั่วประเทศ ยังมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นอย่างดี เนื่องจากสถานศึกษาส่วนใหญ่ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานที่สำหรับจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งในส่วนกลางและประจำจังหวัด ดังนั้น ข้าราชการครูทั่วประเทศ จึงเป็นผู้ที่มีความรู้และเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนโดยทั่วไป สามารถที่จะให้คำปรึกษา แนะนำ รวมทั้งการชี้แนะ การชักจูง หรือการโน้มน้าวให้นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้อย่างถูกต้อง และให้เล็งเห็นถึงจุดดีและจุดเด่นของคุณสมบัติพฤติกรรมตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายพรรคการเมือง การเปรียบเทียบข้อดีและข้อด้อยในการเลือกและไม่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้น ๆ ได้อย่างเต็มที่

ข้าราชการครู ได้เข้าไปมีบทบาทในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 6 ด้าน คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา (เรื่องศักดิ์ ทองอยู่ 2548: 24-28)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดจันทบุรี ข้าราชการครูมีบทบาทอย่างมากกับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยจะเห็นได้จากอดีตที่ผ่านมา ได้มีข้าราชการครูที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้รับเลือกจากประชาชนให้เป็นตัวแทนใน

การทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว และปัจจุบันพบว่าเมื่อถึงสมัยของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทุกพรรคการเมืองในจังหวัดจันทบุรี จะขอให้สถานศึกษาจัดเวลาในช่วงที่มีการเรียนการสอน เพื่อที่ตนจะได้มีโอกาสในการอภิปรายหาเสียง ให้นักเรียนและข้าราชการครู ได้รับรู้ รับทราบนโยบายของพรรคการเมืองของตน เพื่อหวังว่าข้าราชการครูและนักเรียน จะได้นำไปแนะนำ ชี้แนะ และขยายผลไปถึงผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนได้ โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีความคาดหวังว่า หากข้าราชการครูให้การสนับสนุนพรรคการเมืองของตน ก็จะส่งผลทำให้ได้รับคะแนนเสียงในการเลือกตั้งเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะดำเนินกิจกรรมการหาเสียงเช่นนี้ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง และเนื่องจากจังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางด้านเกษตรกรรมและการประมง และมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐกัมพูชา ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดจันทบุรี จึงต้องการผู้ที่มีความรู้ ความสามารถที่จะผลักดันหรือนำเอาหลักการทางวิชาการมาพัฒนาท้องถิ่นและจังหวัด ให้ประชาชนสามารถประกอบอาชีพได้อย่างราบรื่นและมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ โดยจะเน้นในเรื่องของการพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางด้านผลผลิตทางการเกษตรที่ออกฉ้นตลาด และราคาตกต่ำ การประมง การค้าขายพืชผลการเกษตรกับต่างประเทศ การแก้ไขปัญหาของผู้ที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาแรงงานต่างด้าว และการแก้ไขปัญหาทางการศึกษาของประชาชนตามแนวชายแดน ดังนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนใหญ่จะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ และนักธุรกิจในระดับท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี เช่น นายกองดีการบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ่อค้า นักธุรกิจที่ประกอบอาชีพอยู่ในจังหวัดจันทบุรี เป็นต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับข้าราชการครู อยู่อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา

ซึ่งที่ผ่านมา ข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี ได้มีบทบาทที่ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง ในสถานศึกษาที่ตนสังกัดอยู่ ทุกครั้งที่รัฐบาลกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลและแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นักการเมือง พรรคการเมือง นักศึกษา ประชาชน ข้าราชการครู และผู้ที่สนใจนำไปใช้ในการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

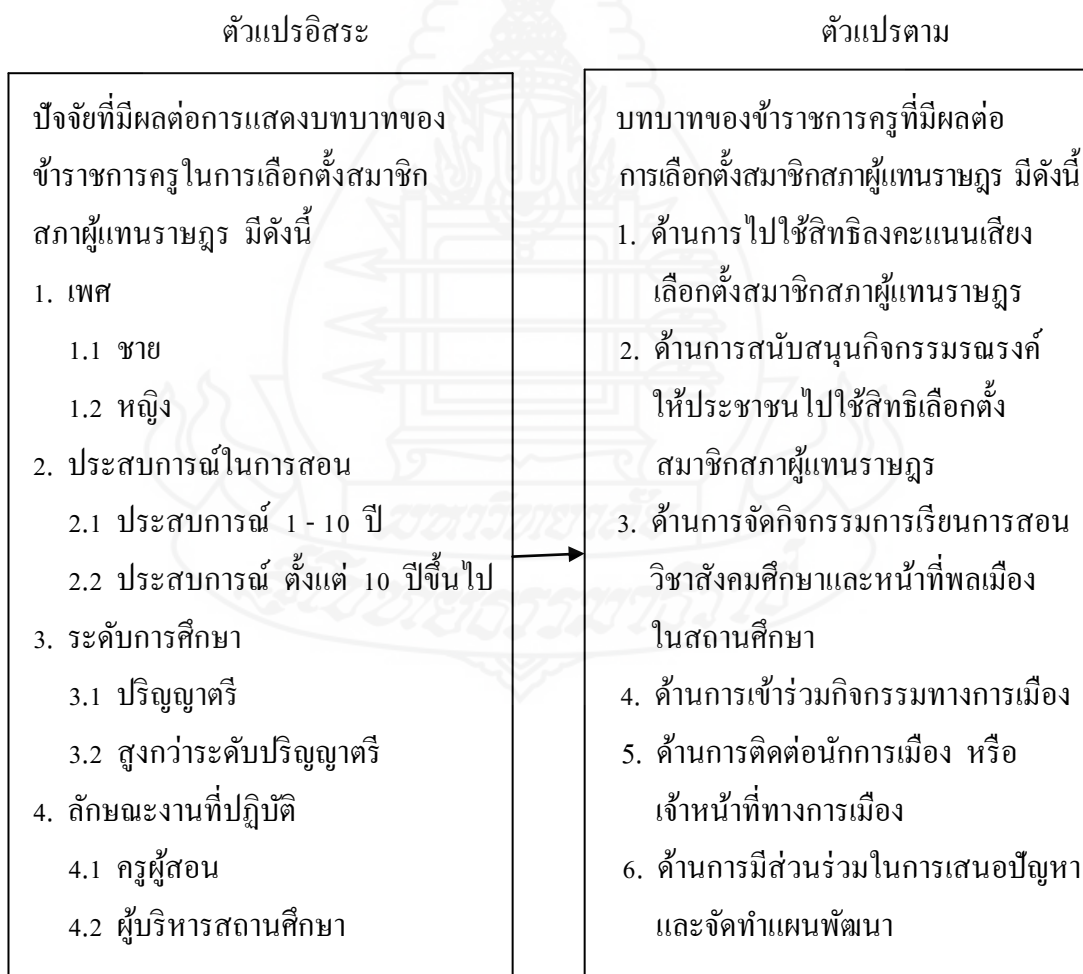
2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.2 เพื่อศึกษาบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครู จังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ข้าราชการครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แตกต่างกัน

4.2 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แตกต่างกัน

4.3 ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แตกต่างกัน

4.4 ข้าราชการครูที่มีลักษณะงานปฏิบัติแตกต่างกัน มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ด้านขอบเขตของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตเกี่ยวกับปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

5.1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา และลักษณะงานที่ปฏิบัติ

5.1.2 บทบาทของข้าราชการครู ที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา

5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรการวิจัยและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2553

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

- 1) เพศ
- 2) ประสบการณ์ในการสอน
- 3) ระดับการศึกษา
- 4) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

5.3.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

- 1) ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- 2) ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา
- 4) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
- 5) ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง
- 6) ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และจัดทำแผนพัฒนา

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 **บทบาท** หมายถึง ความรับผิดชอบที่มีลักษณะผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนที่จะต้องปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยให้ความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม และจะเป็นแนวทางปฏิบัติเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

6.2 **ข้าราชการครู** หมายถึง บุคคลที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู และปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนของรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี

6.3 **ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร** หมายถึง เพศ ประสบการณ์ในการสอน ระดับการศึกษา และลักษณะงานที่ปฏิบัติ

6.3.1 **เพศ** หมายถึง เพศของข้าราชการครู ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชาย และเพศหญิง

6.3.2 ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาที่ข้าราชการครูได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เข้ามาเป็นข้าราชการครูและปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนของรัฐบาลจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ประสบการณ์ 1- 10 ปี และประสบการณ์ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

6.3.3 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของข้าราชการครูที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี

6.3.4 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ หมายถึง ลักษณะงานที่ปฏิบัติในสถานศึกษาของข้าราชการครู ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา

6.4 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมใน 6 ด้าน ดังนี้

6.4.1 ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง การเข้าร่วมและมีบทบาทของข้าราชการครูในกิจกรรมทางการเมือง

6.4.2 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หมายถึง การรณรงค์ หรือชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

6.4.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษาและวิชาหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา

6.4.4 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางการเมือง

6.4.5 ด้านการติดต่อกับนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง หมายถึง การติดต่อสื่อสาร หรือประสานงานกับนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง

6.4.6 ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วคาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

7.1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

7.2 ทำให้ทราบถึงบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

7.3 ทำให้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

7.4 ทำให้ทราบถึงแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการเมือง การปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนและพลเมืองของประเทศไทย ให้สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

1.1 ความหมายของบทบาท

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทไว้ ดังนี้

เลวินสัน (Levinson 1971: 214-216) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง บทบาท หมายถึง ปทัสถาน ความมุ่งหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบ และอื่น ๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้ ประการที่สอง บทบาท หมายถึง ความเป็นไปได้ของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คาดหวัง และกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ และประการที่สาม บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคน ที่กระทำโดยให้สัมพันธ์กับ โครงสร้างทางสังคม

โคเฮน (Cohen 1979: 241-243) ได้กล่าวว่า บทบาทคือ พฤติกรรมที่ถูกระบุไว้ โดยผู้อื่น สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องปฏิบัติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บทบาท ที่ถูกกำหนด (Prescribed Role) การที่สังคมได้กำหนดเฉพาะเจาะจงให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ตาม บทบาทใดบทบาทหนึ่ง ถึงแม้ว่าบุคคลบางคนจะไม่ได้ประพฤติ ปฏิบัติตามบทบาทที่คาดหวัง โดยผู้อื่น ก็ยังคงต้องยอมรับว่า บุคคลจะต้องปฏิบัติตามบทบาทที่สังคมกำหนดไว้ และ บทบาทที่กำหนดจริง (Enacted Role) เป็นวิธีการที่บุคคลได้แสดง หรือปฏิบัติออกมาจริง ตามตำแหน่งของเขา ทั้งนี้ ความไม่ต้องการของบทบาทที่ถูกกำหนดกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง นั้น อาจมีสาเหตุมาจากบุคคลขาดความเข้าใจในส่วนของบทบาทที่ต้องการ (Lack of Understanding) บุคคลไม่เห็นด้วย (Not to Conform) หรือไม่ลงรอยกับบทบาทที่ถูกกำหนด และบุคคลไม่มีความสามารถ (Inability) ที่แสดงบทบาทนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 602) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า หมายถึง การทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทพ่อแม่ บทบาทครู หรือหน้าที่ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย

มงคล หวังสุขใจ และคณะ (2545: 66) ได้แบ่งบทบาทออกเป็น 2 ประเภท คือ บทบาทที่ถูกระบุไว้ (Prescribed Role) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ถูกระบุไว้ให้

เป็นไปตามบทบาทนั้น และบทบาทที่เป็นจริง (Enacted Role) หมายถึง การตอบสนองต่อบทบาทที่ถูกละเลย หรือการแสดงออกทางพฤติกรรม โดยที่บทบาทที่เป็นจริงอาจทำได้ครบหรือไม่ครบตามบทบาทที่ถูกละเลยก็เป็นได้

ตะติยาวัฒน์ สุวรรณศรี (2547: 7) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า หมายถึง การแสดงพฤติกรรมและการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ ซึ่งอยู่ในขอบเขตของฐานะหรือตำแหน่งที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ ภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้สอดคล้องกับตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย

เรียงศักดิ์ ทองอยู่ (2548: 9) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า หมายถึง บทบาทที่เป็นแบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งต้องปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนตามสังคม ซึ่งผูกพันอยู่กับฐานะ ตำแหน่ง หน้าที่ทางสังคม หรือการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอำนาจโดยสังคมกำหนด หรือการคาดหวังบทบาทของบุคคลในแต่ละสถานภาพ หรือตำแหน่งฐานะไว้เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในสถานภาพนั้นเป็นแนวทางการปฏิบัติ

สุภา บุทธยชัย (2549: 9) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามที่กำหนดไว้ตามระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เข้าไปดำรงตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ ก็จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ตามบทบาทที่ตนได้รับ ซึ่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองก็ได้ ทั้งนี้อาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านบุคคล ตำแหน่งทางสังคม ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การอบรม การรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง ความคาดหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบและอื่น ๆ ที่มีลักษณะผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดไว้ พฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนที่กระทำ จะต้องปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตน โดยให้ความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม ซึ่งเป็นแนวทางอันบุคคลพึงปฏิบัติเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

1.2 องค์ประกอบของบทบาท

พัชนี วรกวิน (2526: 18) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบทบาทที่บุคคลพึงกระทำไว้ 3 ส่วนประกอบ คือ ส่วนประกอบที่เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับที่ปรากฏอยู่อย่างชัดเจน ได้แก่ ส่วนของบทบาทที่กฎหมายและข้อบังคับกำหนดให้กระทำหรือปฏิบัติ ถ้าบุคคลที่มีบทบาทตามตำแหน่ง ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ปรากฏอย่างชัดเจน ก็ถือว่าบุคคลนั้น ไม่ได้แสดงบทบาทในตำแหน่งนั้น ๆ ส่วนประกอบที่มีผลสำคัญต่อบทบาทและจะขาดมิได้ ได้แก่ ส่วนของบทบาทที่สำคัญ ถ้าขาดส่วนนี้แล้วจะทำให้บทบาทของตำแหน่งผิดไป และส่วนประกอบที่ส่งเสริมบทบาท ได้แก่ บทบาทที่แม้จะขาดหายไปหรือ

มิได้แสดงบทบาทนี้ ก็ไม่ทำให้บทบาทที่ต้องการแสดงผิดไป

1.3 บทบาทของข้าราชการครู

บทบาทของข้าราชการครู หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ข้าราชการครูต้องรับผิดชอบ แบ่งออกเป็น 6 บทบาท (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 2553: 1) ดังนี้

1.3.1 บทบาทของข้าราชการครูในการเป็นผู้บริหาร ซึ่งครู อาจารย์ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ ซึ่งเปรียบเสมือนเฟืองจักรใหญ่ที่จะกำกับและควบคุมให้ครูผู้สอน ซึ่งเป็นเฟืองจักรเล็กทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารเป็นผู้นำสถาบันที่ต้องเป็นกลไกใหม่ในการจัดการศึกษา จัดบุคคล จัดสถานที่ จัดบริการต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ โดยต้องเป็นผู้บริหารที่ดีและมีประสิทธิภาพ

1.3.2 บทบาทของข้าราชการครูในการเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาเยาวชน โดยการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่นักเรียน ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตร ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญไม่ว่าจะจัดการสอนโดยวิธีใด ครูต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอนที่ดี ไม่ละทิ้งนักเรียน และมีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ครูยังมีบทบาทในการสอนให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม และมีความสุขตามควรแก่สภาพ

1.3.3 บทบาทของข้าราชการครูในการเป็นผู้นำด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม โดยการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ มีศีลธรรม สุภาพ มีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อความเป็นอยู่ของศิษย์ คอยช่วยเหลือแม้ศิษย์มีปัญหา มีความอดทนและเสียสละ

1.3.4 บทบาทของข้าราชการครูในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การปกครอง ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เจริญเติบโตอย่างมาก มีการพัฒนาทั้งภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ ข้าราชการครูเป็นผู้นำที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ โดยการให้ความรู้แก่นักเรียน และเน้นทักษะในการทำงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ที่ได้มาตรฐาน และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ด้านสังคม ข้าราชการครูมีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคม โดยการให้ความรู้แก่นักเรียนและคนในชุมชน ทั้งในด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ ทำให้คนในชุมชนมีพื้นฐานการศึกษา อันจะนำไปสู่ความรู้และความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ รอบตัวได้ง่ายขึ้น

3) ด้านการเมืองการปกครอง ข้าราชการครูมีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และระบบการเมืองการปกครองของประเทศ และมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครองให้มีความมั่นคง โดยการให้ความรู้ในเรื่องระบบการปกครองของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แก่นักเรียนและคนในชุมชน สนับสนุน และฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักรูปแบบการปกครองของประเทศไทย โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสภานักเรียน การเลือกตั้งหัวหน้าชั้น เป็นต้น

4) บทบาทของข้าราชการครูในการช่วยส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม โดยการช่วยทำนุบำรุงศาสนาให้มีความมั่นคง ควบคู่ไปกับสถาบันชาติ และพระมหากษัตริย์ มีความเลื่อมใสและศรัทธาในศาสนาที่นับถือ ปฏิบัติตามหลักธรรม และปฏิบัติศาสนกิจเป็นประจำ

5) บทบาทของข้าราชการครูในการพัฒนาประเทศ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับสูง มีการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำอย่างต่อเนื่องใน 4 เรื่อง คือ ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดให้บุคคล องค์กรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการ ในงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป ให้สถานศึกษารับผิดชอบและตรวจสอบความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ และจากการรายงานผลการติดตามประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2542 ถึงปัจจุบัน พบว่าต้องมีการต่อยอด เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาหลายประเด็น เช่น คุณภาพผู้เรียนซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ในสาขาวิชาหลักต่ำ คุณภาพข้าราชการครู ซึ่งยังมีความขาดแคลน ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ครูผู้สอนไม่ตรงวุฒิ การเพิ่มโอกาสทางการเรียน ยังมีผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล และทุรกันดาร และได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาที่จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษารอบสอง เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต

อย่างมีคุณภาพ โดยเริ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษารอบสอง ตั้งแต่ พ.ศ. 2552 - 2561 โดยมุ่งเน้น 3 เรื่องหลัก เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปที่เป็นรูปธรรม การสร้างคุณภาพข้าราชการครู คุณภาพแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ ทั้งในและนอกระบบ คุณภาพของสถานศึกษา เช่น ห้องสมุด อุทยานประวัติศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ เป็นต้น คุณภาพการบริหารจัดการ การเปิดโอกาสให้คนไทยทุกกลุ่ม ทุกประเภท ได้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เช่น ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เด็กชายขอบตะเข็บชายแดน เป็นต้น และการมีส่วนร่วมโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551: 7) ดังนั้น ข้าราชการครู จึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา เนื่องจากข้าราชการครูเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา ติดต่อกัมพันธ์กับนักเรียนและผู้ปกครองโดยตรง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน และเกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในทิศทางที่พึงประสงค์แก่ท้องถิ่นที่สถานศึกษานั้นตั้งอยู่ เป็นผู้ที่มีความรู้สูงเมื่อเทียบกับชาวบ้านทั่ว ๆ ไป และเป็นผู้นำชนบทที่สำคัญ เป็นผู้มีความรู้ สามารถแจ้งข่าวสารต่าง ๆ แก่ชาวบ้านได้ ชาวบ้านเดือดร้อนมักมาหาเพื่อขอคำปรึกษา ข้าราชการครูจึงเป็นที่เคารพรักของชาวบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการครูที่สอนในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ดังนั้น ข้าราชการครูจึงมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน ทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ อาชีพ สังคมวัฒนธรรม สุขอนามัย และการเมืองการปกครองของประเทศ

1.4 บทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่องศักดิ์ ทองอยู่ (2548: 24-28) ได้กล่าวไว้ว่า ข้าราชการครูได้เข้าไปมีบทบาทในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 6 ด้าน ดังนี้

1.4.1 ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หมายถึง การเข้าร่วมและมีบทบาทของข้าราชการครูในกิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การแนะนำขั้นตอนการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง การแนะนำบทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การแนะนำที่เกี่ยวกับการเสียสิทธิทางการเมืองหากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การแนะนำเกี่ยวกับการแจ้งเหตุกรณีเกิดการทุจริตการเลือกตั้ง

1.4.2 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง การรณรงค์ หรือชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ การเชิญชวนนักเรียนและประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเข้าร่วมประชุมและอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การประชาสัมพันธ์กระตุ้นให้นักเรียนและประชาชน ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสนับสนุนการรณรงค์การหาเสียงในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.4.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมือง

ในสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษาและวิชาหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่จะสามารถทำให้จัดการศึกษา จัดบุคคล จัดสถานที่ จัดบริการต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ที่จะให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่นักเรียน ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตรแก่นักเรียนได้ตามอัธยาศัย และได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองได้อย่างถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ทำให้สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้รับการพัฒนา รวมทั้งสามารถทำให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ถึงผลกระทบจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปพัฒนาระบบทางการเมืองการปกครองของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น

1.4.4 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หมายถึง การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมือง เช่น การลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การร่วมกิจกรรมการหาเสียงของพรรคการเมือง การเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น

1.4.5 ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง หมายถึง การติดต่อ สื่อสาร หรือประสานงานกับนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ได้แก่ การขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาจากเจ้าหน้าที่ทางการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การขอรับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณในการสร้างอาคารเรียน และสิ่งก่อสร้างอื่นจากเจ้าหน้าที่ทางการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.4.6 ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา ได้แก่ การเข้าร่วมฟังการประชุมเพื่อสรุปผลงานประจำเดือนของจังหวัด การเข้าร่วมเสนอข้อคิดเห็นในการแก้ปัญหาของจังหวัด การเสนอโครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนและการติดตามผลของการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาของจังหวัดที่ประกาศใช้แล้ว

สรุปได้ว่า บทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศชาติ เพราะข้าราชการครูเป็นผู้วางรากฐานทางการศึกษา ให้แก่เยาวชนของประเทศเพื่อเป็นผู้ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันจะส่งผลให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสามารถพิจารณาคัดเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีความรู้ ความสามารถ เข้าไปทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองและพัฒนาประเทศชาติอย่างมีคุณภาพ ก่อให้เกิดความเจริญทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง อย่างมั่นคงและยั่งยืนในอนาคต

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.1 ความหมายของการเลือกตั้ง

ได้มีนักวิชาการหลายท่าน กล่าวถึงการเลือกตั้งและความหมายของการเลือกตั้งไว้ดังนี้

เดวิด บัทเลอร์ และคณะ (Butier and Others 1983: 216) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้งไว้ว่า หมายถึง การเลือกตั้งเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาส ให้แก่สามัญชนโดยทั่วไป และการมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมทั่วไป ในกิจการสาธารณะของการเลือกตั้งครั้งนั้น ที่ได้กลายเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งถึงความเป็นพลเมือง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 284) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้งไว้ว่า หมายถึง การเลือกบุคคลเพื่อเป็นตัวแทนคน กรณีต่าง ๆ ตามกฎหมายกำหนด เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น

สุขุม นวลสกุล และคณะ (2544: 313) ได้กล่าวถึงการเลือกตั้งไว้ว่า เป็น กระบวนการสรรหาผู้ปกครองหรือรัฐบาลโดยสันติวิธี และมีคุณประโยชน์ 2 ประการ คือ การสร้างความชอบธรรมให้กับอำนาจรัฐบาล หรือผู้ปกครองที่มาจากการเลือกตั้ง สามารถกระทำการต่าง ๆ ในนามประชาชนได้อย่างเต็มที่และมีสิทธิ์ เพราะได้รับอำนาจโดยความนิยมของประชาชน และประการต่อมา เป็นการสร้างกลไกแห่งการสืบทอดอำนาจโดยสันติ

นฤมล จันทสุวรรณ (2547: 20) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้งไว้ว่า หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตนเองโดยอิสระว่าจะเลือกผู้ใด เป็นตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตย บริหารกิจการของประเทศ ผู้ที่จะได้รับการเลือกตั้งจะเป็นผู้สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือก และผู้ที่ได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้แทนของประชาชน

ทั้งหมดมีสิทธิตามที่ได้รับมอบหมายจากประชาชน ให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคล ดำเนินการบริหาร และปกครองประเทศ

เฉลิมพร แสงมณี (2549: 13) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้ง (Election) ไว้ว่า หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตนเองโดยอิสระว่าจะเลือกผู้ใดเป็นตัวแทนของตน เข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศ ผู้ที่จะได้รับการเลือกตั้งจะเป็นผู้ที่สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือก และผู้ที่รับเลือกด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้แทนของประชาชนทั้งหมด มีสิทธิตามที่ได้รับมอบหมายจากประชาชน ให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคล ดำเนินการบริหารและปกครอง

โชคชัย ใจแน่น (2550: 9) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้งไว้ว่า หมายถึง กระบวนการสรรหาตัวแทน อันเป็นจุดเริ่มต้นของการปกครองในระบบประชาธิปไตย และจะนำมาซึ่งการสรรหาผู้ปกครองหรือรัฐบาลโดยสันติวิธี เป็นการเลือกตั้งตัวแทน เพื่อให้เข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนในการบริหารประเทศ รักษาผลประโยชน์ของประชาชนเจ้าของอำนาจ และเป็นการสร้างความชอบธรรมให้กับอำนาจรัฐ หรือผู้ปกครองที่มาจากการเลือกตั้ง ที่จะสามารถทำการต่าง ๆ ในนามของประชาชน เพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติโดยส่วนรวม

สรุปได้ว่า การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการไปใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งตัวแทนของตน ให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคล ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อไปทำหน้าที่ในการใช้อำนาจอธิปไตยในการบริหารกิจการของประเทศ รักษาผลประโยชน์ของประชาชน และสร้างความชอบธรรมให้กับประชาชน เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยและประชาชนโดยส่วนรวม โดยผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง จะเป็นผู้ที่สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือก

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง (Election) เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตน เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาล การเลือกตั้งเป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องและสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน การที่ประชาชนเลือกผู้แทนหรือกลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ หรือนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของตน ก็เพราะประชาชนเชื่อว่าผู้แทนที่ตนเลือกไปใช้อำนาจ

อธิปไตยแทนตนนั้น จะใช้อุดมการณ์หรือนโยบายที่ประกาศเป็นแนวทางในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและบริหารประเทศ ในทำนองเดียวกัน เพื่อเป็นการพิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครองและสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ยังถือว่าเป็นเรื่องของสิทธิและหน้าที่ของประชาชนทุกคนด้วย

2.2.1 ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ได้อธิบายถึงการที่ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (โซคซีย์ ใจแน่น 2550: 18-20) ดังนี้

1) ทฤษฎีประชาธิปไตย (Democracy Theory) คือ การยอมรับสิทธิเสรีภาพของประชาชนและเป็นการปกครองที่ชอบธรรม เน้นถึงการยอมรับสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และการมีความรับผิดชอบในการบริหารประเทศชาติ โดยถือว่าอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศมาจากประชาชน โดยประชาชนเลือกผู้แทนเข้าไปดำเนินการบริหาร ซึ่งเป็นแนวคิดของจอห์น ลอคส์ และโทมัส เจฟเฟอร์สัน (John Locks and Thomas Jefferson) ที่มีความเชื่อบนพื้นฐานที่ว่า การปกครองในระบบประชาธิปไตย คือ การปกครองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุด ประกอบด้วย อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ ซึ่งเป็นอำนาจของปวงชน ดังนั้น ประชาชนทุกคนจึงมีความเสมอภาคกัน และสามารถเข้าร่วมบริหารงานปกครองประเทศ โดยอาศัยกระบวนการเลือกตั้ง โดยเลือกผู้แทนของตนเอง หรือที่เรียกว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เข้าไปทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ และใช้อำนาจทางการเมืองแทนตน ซึ่งอำนาจนั้นหมายถึง ความสามารถที่จะกำหนดและบังคับใช้สิทธิและหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ชอบธรรม ตามที่กฎหมายกำหนด ตามอุดมการณ์ทางการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 5 ประการ คือ คนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดในสังคม จะต้องมีความต้องการประชาธิปไตย คนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดในสังคม จะต้องมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมของสังคมได้อย่างทั่วถึง การถือหลักปกครองโดยเสียงข้างมาก ที่ต้องเคารพสิทธิเสียงข้างน้อย คนในสังคมต้องมีเสรีภาพในระดับหนึ่ง และคนในสังคมมีความเสมอภาคในระดับหนึ่ง

ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งของประชาชน จึงถือเป็นปัจจัยสำคัญมากในระบบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นช่องทางสำคัญที่สุดที่แสดงให้เห็นถึงอำนาจอธิปไตยของปวงชน ในการปกครองตนเองผ่านทางตัวแทนที่เลือกเข้ามา และการเลือกตั้งจะต้องประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ การมีสิทธิเลือกตั้ง อย่างเสมอภาค การมีสิทธิเลือกตั้งอย่างทั่วถึง การเลือกตั้งโดยอิสระ การเลือกตั้งโดยลับ การเลือกตั้งที่แท้จริง และ

การเลือกตั้งภายใต้ระยะเวลาที่แน่นอน เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสได้ใช้อำนาจตรวจสอบผู้ที่ตนเลือกเข้าไปทำหน้าที่แทน

2) ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) โดยมีความเชื่อว่า การอยู่ร่วมกัน ในสังคมมนุษย์ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นแนวคิดของโฮแมนส์ (George Homans) ที่ได้พัฒนาทฤษฎีการแลกเปลี่ยน มาจากการทดลองของสกินเนอร์ (Skinner) และการเปรียบเทียบพฤติกรรมของมนุษย์ คนเราจะคบหาสมาคมกันอย่างใกล้ชิดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการตอบสนองความต้องการ และทำประโยชน์ช่วยเหลือกัน มากน้อยเพียงใด ความต้องการและผลประโยชน์ จึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนที่อยู่ร่วมกัน ในด้านเศรษฐกิจ การสูญเสียผลประโยชน์ การได้รับรางวัลและการได้กำไร เป็นความรู้สึก สำคัญพื้นฐานในการคบหาสมาคม การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งก็ดี การบริการให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งก็ดี คนเราก็จะแสดงพฤติกรรมต่อผู้อื่นในทางที่จะทำให้ตนเองได้รับประโยชน์มากที่สุด ถึงจะสูญเสียอะไรไปบ้างแล้วก็ตาม ผลตอบแทนก็คือรางวัล หรือกำไรจำนวนมากจากผู้อื่น เป็นการสนองตอบก็พอใจ การแลกเปลี่ยน นอกจากจะเป็นการแลกเปลี่ยนในระดับปัจเจกบุคคลแล้ว อาจขยายไปถึงการแลกเปลี่ยนในระดับชุมชน หรือระดับสังคมโดยรวม ดังนั้น ในการเลือกตั้งผู้ออกเสียงเลือกตั้งบางส่วน ไปเลือกตั้งก็เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินผลประโยชน์ การยกย่อง ความสะดวกสบาย หรือตำแหน่งหน้าที่ ที่คาดว่าจะได้รับ ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ใช้เงินบ้าง ผลประโยชน์บ้าง การยกย่องนับถือว่าเป็นกลุ่มเดียวกันบ้าง หรือตำแหน่งหน้าที่บ้าง ให้แก่ผู้สนับสนุนลงคะแนนให้แก่ตน เป็นการแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียงที่ตนได้รับนั้น และสำหรับการแลกเปลี่ยนทางสังคม (Social Exchange) เช่น การคบหาสมาคมระหว่างผู้ใหญ่กับผู้น้อย หรือผู้ปกครองกับผู้ใต้ปกครอง ล้วนเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกันในด้านความสามัคคี และการทำให้ตนมีสถานภาพในสังคมสูงขึ้นด้วยเหตุนี้ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของมนุษย์ จึงเป็นการแลกเปลี่ยนทรัพย์สิน และผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ

3) ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Personal Relation) โดยมีความเชื่อว่า ในฐานะที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม จะต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม การสร้างความสัมพันธ์อันเกิดจากการคบหาสมาคมกัน ทำให้คนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น กลุ่มญาติ กลุ่มนักศึกษา กลุ่มสถาบัน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ สมาคมและกลุ่มการเมือง เป็นต้น ทำในสิ่งที่จะสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ที่ตนเองรู้จัก และหลีกเลี่ยงภาวะที่จะสร้างความไม่พอใจให้เกิดขึ้นกับสมาชิกอื่นในกลุ่ม ดังนั้น การที่คนเราซึ่งเกิดความรู้สึกพึงพอใจกับสมาชิกคนอื่น จะแสดงความรู้สึกเช่นนั้นออกมาในลักษณะที่สอดคล้อง ประสานกับกิจกรรมของกลุ่ม และจะทำให้ความสัมพันธ์นั้น

แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่คนที่ตนเองรู้จัก หรือเป็นคนคุ้นเคย เป็นญาติ เคยเรียนร่วมสถาบัน เคยทำงานในหน่วยงานเดียวกัน หรืออยู่ในพรรคการเมืองเดียวกัน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจึงไปเลือกผู้สมัครเพราะความสัมพันธ์ส่วนตัวกับสมาชิกในกลุ่ม หรือคนรู้จักดังกล่าว นอกจากนี้ จะเห็นได้จากการที่ผู้สมัคร เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้ง มักจะประกาศตนเองว่าเป็นคนท้องถิ่น เป็นพวกเดียวกัน เป็นพี่เป็นน้องกัน พยายามเชื่อมโยงความเป็นญาติ ความเป็นพวกเดียวกัน เรียนจบจากที่เดียวกัน เป็นคนกลุ่มเดียวกัน ก็คือผลประโยชน์ในการเลือกตั้งของตนนั่นเอง

2.2.2 การเลือกตั้งมีบทบาทสำคัญ 2 ด้าน ดังนี้

1) ด้านประชาชน คือ เปิดโอกาสให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้บริหาร

2) ด้านการบริหารกิจการของประเทศ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการแสดงออกซึ่งเจตนาธรรม และการสนับสนุนของประชาชน ซึ่งจะทำให้ระบบการเมืองและคณะผู้บริหาร ได้รับการยอมรับอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

2.2.3 ระบบการเลือกตั้งที่เลือกผู้บริหารโดยตรง มีความสำคัญที่ก่อให้เกิดคุณค่าสำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วม เนื่องจากระบบการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ประชาชนใช้ในการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ว่าใครจะเป็นผู้บริหารกิจการของบ้านเมือง และมีขอบเขตการบริหารกว้างขวางเพียงใด

2) ความเป็นตัวแทน เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นกลไกที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จะเลือกบุคคลที่ตนคิดว่าจะสามารถเป็นผู้แทนในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับความคิดเห็นของตนและเพื่อประโยชน์ของตน

3) ความเสมอภาค เนื่องจากระบบการเลือกตั้งเป็นกลไกที่มีการถ่วงอิทธิพลของบุคคลประเภทต่าง ๆ ในอันที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองในบางประการ

4) ความเห็นชอบร่วม วิธีการกำหนดระดับ และหน่วยที่ต้องจัดให้มีตำแหน่งที่มาจากเลือกตั้ง รวมทั้งการออกกฎหมายตีความคะแนนเสียงเป็นอัตราส่วนจำนวนที่นั่งที่ได้รับ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการแสดงความเห็นชอบร่วมกันของประชาชน

5) เสถียรภาพ เนื่องจากระบบการเลือกตั้งอาจส่งเสริมเสถียรภาพในการรวมกำลังกันทางการเมืองการปกครอง โดยอาจก่อให้เกิดหรือยับยั้งไม่ให้เกิดความแตกแยกได้ และโดย

การทำให้รัฐบาลอ่อนแอ แยกแยกและล้มลงได้

6) เสี่ยงข้างมากหรือการปกครองโดยประชาชน เนื่องจากระบบการเลือกตั้ง อาจช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งโปรแกรมต่าง ๆ และพรรคการเมือง ให้มั่นคงและทำให้เป็นที่กระจ่างแจ้ง ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายได้ง่ายขึ้น หรืออาจทำให้ความสัมพันธ์เสื่อมคลายลงและไม่กระจ่างชัด ซึ่งจะเป็น การทำลายการมีส่วนร่วมของประชาชนลงได้

7) รัฐบาลที่เข้มแข็ง ระบบการเลือกตั้งอาจจะเสริมสร้าง หรือขัดขวาง การรวมพลังกัน ในอันที่จะเผชิญความยุ่งยากต่าง ๆ ให้ตลอดรอดฝั่งไปได้

สรุปได้ว่า การเลือกตั้งโดยตรงจะเป็นหลักประกันที่ดีที่สุดถึงความเข้มแข็ง ของรัฐบาล และการให้ความสำคัญในเรื่องของการมีส่วนร่วม ความเป็นตัวแทน ความเสมอภาค ความเห็นชอบร่วม เสถียรภาพ การปกครองโดยประชาชน

2.3 ความสำคัญของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งที่ดีในสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง จะเกิดผลดีแก่ชีวิตความเป็นอยู่ ของประชาชน ที่อยู่ภายใต้การบริหารกิจการของรัฐบาลและองค์กรทางการเมือง ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เพราะการเลือกตั้งที่ดีประกอบด้วย การมีกฎเกณฑ์ การเลือกตั้ง ที่เหมาะสม ป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งได้อย่างครบถ้วน รัดกุม การมีคณะกรรมการ องค์กรอิสระ กำกับ ดูแล ให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ ยุติธรรม อีกทั้งประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ใช้วิจารณญาณที่ดี ประกอบกับใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัครพรรคการเมือง ที่สังกัดอย่างครบถ้วน รอบคอบ เพื่อการตัดสินใจลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรายใด การเลือกตั้ง ที่มีองค์ประกอบที่ครบถ้วน สมบูรณ์เช่นนี้ ย่อมเกิดผลดีแก่การเลือกตั้งอย่างแน่นอน การสร้าง ให้ประชาชนผู้เลือกตั้งมีวิสัยทัศน์หรือมีข้อมูลที่ดีเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง จะต้องทำให้ประชาชนผู้เลือกตั้งตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิการเลือกตั้งเป็น เบื้องต้น นอกจากนี้ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยังเป็นกลไกของการใช้อำนาจอธิปไตย หรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ผู้เป็น เจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของ ตนเอง ให้เข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนเองด้วยความชอบธรรม เพื่อลดภาวะความตึงเครียด ขจัดความขัดแย้ง หรือการสืบทอดอำนาจ และเป็นกลไกควบคุม ให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจาก การเลือกตั้ง จะมีความรับผิดชอบต่อประชาชน (พล ไกรสินธุ์ 2547: 15) ซึ่งมีนักวิชาการ หลายท่าน ได้ให้นิยามความสำคัญของการเลือกตั้งไว้ ดังนี้

2.3.1 **ประหยัด หงส์ทองคำ** (2547: 255-245) ได้กล่าวไว้ว่า ประชาชนโดยทั่วไปมักจะเข้าใจว่าการเลือกตั้ง เป็นภารกิจที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนมีหน้าที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพื่อให้บุคลากรทางการเมืองจำนวนหนึ่ง ตามกฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ทั้งที่ความจริงแล้ว การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน ก่อให้เกิดผลและความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมากมายหลายประการ ที่สำคัญและสมควรนำมาพิจารณาดังนี้

1) การเลือกตั้งทำให้บุคลากรทางการเมืองมีคุณภาพ ซึ่งเป็นความเข้าใจเบื้องต้นของผู้เลือกตั้งทั้งหลายว่า ผลของการเลือกตั้งแต่ละครั้งจะทำให้บุคลากรทางการเมืองในตำแหน่งต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น ถ้าเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา สังกศก็จะได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ถ้าเป็นการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สังกศก็จะได้บุคลากรทางการเมืองในตำแหน่งนั้น ๆ ส่วนบุคลากรทางการเมืองที่ประชาชนเลือกตั้งขึ้นมา จะมีคุณภาพดี เลวอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้เลือกตั้งเป็นสำคัญ ประกอบกับผู้เลือกตั้งได้มีการตั้งตระหนักรู้ถึงผลดี ผลเสียของการเลือกตั้งอย่างรับผิดชอบเพียงพอเป็นสำคัญ บุคลากรทางการเมืองในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ประชาชนเลือกตั้งมานั้น เป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการสร้างผลงานในอำนาจหน้าที่ หากส่วนใหญ่เป็นคนดี มีอุดมการณ์ที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เอาประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง ผลงานย่อมดีมีคุณภาพและเป็นประโยชน์แก่ประชาชน แต่หากตรงกันข้ามประชาชนจะเป็นผู้ได้รับผลร้ายไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2) การเลือกตั้งจะสร้างมิติใหม่ทางการเมืองเกิดขึ้น ถ้าเป็นการเลือกตั้งการเมืองระดับชาติ จะสามารถพิสูจน์ได้ว่าประชาชนเป็นผู้เลือกรัฐบาล ถ้าเป็นการเลือกตั้งการเมืองระดับท้องถิ่น ประชาชนผู้เลือกตั้งจะเป็นผู้เลือกผู้บริหารท้องถิ่น มาปฏิบัติหน้าที่บริหารกิจการของท้องถิ่น สนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ และการเลือกตั้งที่สามารถจะกล่าวได้ว่า ประชาชนเป็นผู้เลือกรัฐบาลนั้นจะต้องประกอบด้วยหลักการและปัจจัยสำคัญ ประกอบด้วย สังกศนั้นจะต้องมีพรรคการเมืองน้อยพรรค และประชาชนผู้เลือกตั้งจะต้องพิจารณาเลือกจากนโยบาย และผลงานของพรรคการเมือง มากกว่าจะพิจารณาเลือกตัวผู้สมัคร เพื่อให้ผลการเลือกตั้งไม่กระจาย การเลือกตั้งแต่ละครั้งจะมีพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งชนะการเลือกตั้ง ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎรเกินครึ่ง สามารถจัดตั้งรัฐบาลโดยลำพังไม่ต้องมีพรรคการเมืองอื่นมาร่วมรัฐบาล ที่เรียกว่า รัฐบาลผสม (Coalition Government) ซึ่งรัฐบาลพรรคเดียวจะมีคุณภาพประโยชน์ต่อการบริหารราชการอย่างแท้จริง เพราะมีความเป็น

เอกภาพ มีความมั่นคงยั่งยืน บริหารราชการได้ครบวาระ ทำให้มีเวลาในการบริหารราชการ และแก้ปัญหาได้ยาวนาน เพียงพอที่จะสร้างผลงานที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องได้เป็นอย่างดี

3) การเลือกตั้งจะส่งผลให้เห็นว่า ประชาชนเป็นผู้เลือกนโยบายให้รัฐบาล ใช้เป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน แต่ปรากฏการณ์ดังกล่าวจะสามารถพิสูจน์ให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ พรรคการเมือง และประชาชนผู้เลือกตั้ง จะต้องร่วมมือกันปฏิบัติการทางการเมืองเลือกตั้งให้สอดคล้องกัน กล่าวคือ พรรคการเมืองผู้ส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้ง จะต้องยึดหลักการสำคัญในการหาเสียง โดยการเสนอนโยบายหลัก หรือนโยบายสำคัญของพรรคว่า พรรคจะปฏิบัติการทางการเมืองหรือบริหารราชการแผ่นดิน ด้วยนโยบายด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอย่างไร เพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็นหลักการสำคัญในการตัดสินใจเลือกตั้ง ประชาชนผู้เลือกตั้งจะต้องตัดสินใจยึดนโยบายของพรรค เพราะปัจจัยดังกล่าวไม่เพียงแต่จะเป็นสิ่งที่เลื่อนลอย เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ยังทำให้ผลการเลือกตั้ง กระจายกระจัดกระจาย ไม่เป็นกลุ่มเป็นก้อน ส่งผลให้เกิดรัฐบาลผสม ที่ประกอบด้วยหลายพรรค รัฐบาลผสม จะเป็นรัฐบาลที่ขาดความชัดเจนในเรื่องนโยบายบริหารราชการ ซึ่งเป็นผลเสียแก่ การสร้างผลงาน การแก้ปัญหาที่ประชาชนรอความหวังจากรัฐบาล ข้อสำคัญพรรคการเมือง จะต้องมีส่วนจะต่อประชาชนผู้เลือกตั้งด้วย กล่าวคือ จะต้องมีความมั่นคงที่จะบริหารราชการ ตามนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงกับประชาชน เพราะถือว่าเป็นคำมั่นสัญญา ที่พรรคให้ไว้กับ ประชาชน และเมื่อประชาชนพอใจนโยบายของพรรค จนพรรคชนะการเลือกตั้ง มีโอกาส จัดตั้งรัฐบาล บริหารราชการรับใช้ประชาชน จึงควรบริหารงานตามนโยบายที่ให้คำมั่นสัญญากับประชาชน และประชาชนให้ความเห็นชอบโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง

4) การเลือกตั้งจะยืนยันหลักการสำคัญของการเมืองระบอบประชาธิปไตย ที่ว่า ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนสามารถใช้อำนาจนี้ ส่วนการที่ประชาชนผู้เลือกตั้งจะมีอำนาจเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หรือทางรัฐศาสตร์เรียกว่า สิทธิคัดค้าน หมายความว่า รัฐบาลที่ประชาชนเห็นชอบ และเลือกมาบริหารราชการแล้ว ไม่ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้แก่ประชาชนในยามหาเสียงเลือกตั้ง หรือบริหารราชการ โดยไม่มีผลงานหรือไม่สามารถ จะแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้รัฐบาล พิจารณาตัวเอง แต่ถ้ารัฐบาลยังคือที่จะดำรงสถานการณ์เป็นรัฐบาลต่อไปจนครบวาระ เมื่อมีการเลือกตั้งครั้งใหม่ ประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะไม่เลือกพรรครัฐบาลเดิม โดยหันไปใช้สิทธิเลือกพรรคฝ่ายค้านเป็นฝ่ายข้างมาก เพื่อลงโทษพรรครัฐบาลที่ทรยศต่อความไว้วางใจของ ประชาชนผู้เลือกตั้ง การใช้สิทธิของประชาชนดังกล่าว เป็นการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การเมืองระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนย่อมเป็นเจ้าของอำนาจอุดมสูงสุดในระบอบการเมือง

การปกครอง มิใช่การเมืองหรือพรรคการเมืองแต่ประการใด ความสำคัญของสิทธิการเลือกตั้งของประชาชน จะเห็นได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง หากสามารถทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ จะทำให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างระมัดระวัง รับผิดชอบ ใคร่ครวญอย่างรอบคอบ แทนการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยขาดการพิจารณา หรือใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยเกรงกลัวต่ออำนาจอิทธิพลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเลือกตั้งโดยความโลภ เห็นแก่อามิสสินจ้างในรูปแบบต่าง ๆ ดังที่เป็นมาในอดีต ผลของการเลือกตั้งย่อมเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ ที่ต้องการให้การเมืองเป็นการเมืองที่ดี รับผิดชอบต่อสาธารณะประโยชน์ และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งหมด

2.3.2 สุขุม นวลสกุล และคณะ (2519: 8) ได้กล่าวไว้ว่า การเลือกตั้งที่ใช้อยู่ทุกวันนี้ เป็นระบอบประชาธิปไตยโดยผู้แทน (Representive Democracy) ได้แก่ การให้สิทธิพลเมืองทุกคน เป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกผู้แทน เข้าไปทำหน้าที่แทนตัวในรัฐสภา และมติหรือการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐสภา ถือว่าเป็นความต้องการ หรือสอดคล้องกับเจตจำนงค์ของประชาชน

2.3.3 การเลือกตั้งยังก่อให้เกิดความสำคัญต่อระบบการเมือง (เฉลิมพร แสงมณี 2549: 15) ดังนี้

1) สร้างความชอบธรรมให้แก่ระบอบการปกครอง การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือผู้ปกครองเป็นไปโดยสันติ ทำให้รัฐบาลนั้นเป็นรัฐบาลในนามประชาชน เพราะได้รับความยินยอมให้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่จากประชาชน ทำให้ประชาชนผู้ที่อยู่ใต้การปกครองเกิดความผูกพันกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่ตนเลือกตั้งไป และทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีส่วนในการปฏิบัติตามนโยบายนั้น อีกทั้งรัฐบาลพอที่จะเรียกร้องให้ประชาชนเสียสละเพื่อประเทศชาติได้ ลักษณะนี้เสริมความชอบธรรมแก่รัฐบาลมากกว่าเพื่อการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล แต่เงื่อนไขที่ทำให้เกิดลักษณะเช่นนี้ อยู่ที่ที่มีการเลือกตั้งโดยอิสระ

2) เป็นกลไกเชื่อมโยง สะท้อนทัศนคติของสาธารณชนต่อนโยบายของรัฐบาลและกำหนดแนวทางของนโยบายการบริหารออกมา อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของการเลือกตั้งในปัจจุบัน ไม่ใช่เพียงเพื่อเลือกให้ได้ตัวแทนของราษฎรเท่านั้น แต่อยู่ที่การเลือกเพื่อให้ได้ผู้แทนที่ดี เข้าไปใช้สิทธิใช้เสียงแทนราษฎร อันจะเกิดผลกระจายความสุขไปยังคนในสังคมอย่างทั่วหน้า ดังนั้น การเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว ไม่ใช่สิ่งแสดงความเป็นประชาธิปไตย เว้นไว้แต่ว่า การเลือกตั้งนั้น เป็นไปโดยถูกต้องตามลักษณะของความเป็นประชาธิปไตย โดยปกติแล้วในระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งต้องมีความสม่ำเสมอ มีวาระหลักการที่แน่นอนว่าจะมีการเลือกตั้งเมื่อใดบ้าง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดการใช้อำนาจปกครอง

ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้มีการใช้อำนาจไปในทางอื่น ที่ไม่ใช่ความสุข หรือผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการเลือกตั้ง มีผลต่อการพัฒนาทางการเมืองโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลือกรูปแบบ และวิธีดำเนินการปกครอง เลือกนโยบายสาธารณะ เลือกระบบเศรษฐกิจ และจะเอื้อต่อการร่างไว้ และบูรณาการทางการเมืองที่พึงปรารถนา รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น อันก่อให้เกิดผลดีแก่ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ภายใต้การบริหารกิจการของรัฐบาลและองค์กรทางการเมือง ตามระบอบประชาธิปไตย และถือว่าเป็นเรื่องของสิทธิและหน้าที่ของประชาชนทุกคน

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาท

ได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทไว้ดังนี้

3.1.1 ลีเดอร์ (Leeder 1971: 238-242) มีแนวคิดที่เชื่อว่าการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมมีเหตุผลในการกระทำนั้นแฝงอยู่ด้วย และเหตุผลดังกล่าวมิได้จำกัดอยู่เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง แต่จะประกอบไปด้วยเหตุผลหลายประการ ซึ่งอาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันในแต่ละบุคคลอีกด้วย และได้สรุปปัจจัยของการแสดงบทบาทดังนี้

- 1) เป้าประสงค์หรือจุดประสงค์ (Goal) ความมุ่งหมายที่จะให้บรรลุในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ผู้กระทำจะมีการกำหนดเป้าประสงค์ไว้ก่อนล่วงหน้า
- 2) ความเชื่อ (Belief Orientation) เกิดจากความคิด ความรู้ ผู้ที่กระทำ ความเข้าใจในเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการเลือกการกระทำทางสังคม
- 3) ค่านิยม (Value Standard) คือ สิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง
- 4) นิสัยและธรรมเนียม (Habits and Customs) คือ แบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้ แล้วสืบต่อกันมาด้วยประเพณี และถ้ามีการละเมิดก็จะถูกบังคับด้วยทางสังคม ไม่เห็นชอบด้วย

5) การคาดหวัง (Expectation) คือ ทำที่ของบุคคลที่มีพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติ ปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ

6) ข้อผูกพัน (Commitment) คือ สิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่า เขาผูกผูกพันที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น

7) การบังคับ (Force) คือ ตัวที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำตัดสินใจกระทำได้เร็วขึ้น

8) โอกาส (Opportunity) เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่าการตัดสินใจกระทำอะไร โอกาสจะเป็นเครื่องช่วยสำหรับการตัดสินใจ

9) ความสามารถ (Ability) การตระหนักถึงความสามารถนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจในการกระทำทางสังคม

10) การสนับสนุน (Support) คือ สิ่งที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับ หรือคิดว่า จะได้รับจากบุคคลอื่น

3.1.2 ทัศนะวิวัฒน์ สุวรรณศรี (2547: 8) ได้กล่าวไว้ว่า การแสดงบทบาทของบุคคล จะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่ตนเองหรือสังคมต้องการ จำเป็นต้องมีปัจจัยที่จะส่งเสริมเพื่อให้สามารถแสดงบทบาทได้ดีและถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งมีปัจจัย 5 ประการ ดังนี้

1) ความต้องการ (Need) ของบุคคลซึ่งเป็นแรงจูงใจในการทำงานอันดับแรก เพื่อหาทางสนองความต้องการของตนเอง ให้ตนเป็นที่ปรารถนา เป็นที่ยอมรับได้แสดงความสามารถ เพื่อประโยชน์ของกลุ่มหรือสังคมของตน

2) การสื่อสาร (Communication) ความคาดหวังของบทบาทให้ได้ทราบ เพื่อให้ผู้แสดงบทบาท ได้เกิดความเข้าใจในบทบาทของตนเองในองค์การ และแสดงออกมาอย่างชัดเจน

3) การสร้างกลุ่ม (Group Building) หรือองค์กรขึ้นมา เพื่อรวมพลังการทำงานตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจเป็นกลุ่มที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

4) การคล้อยตาม (Conformity) ของบุคคล เช่น การรับคำแนะนำ การยินยอม การชักชวน การทำตาม การเลียนแบบ การเชื่อฟัง เป็นต้น ลักษณะพฤติกรรมเหล่านี้ เป็นการแสดงออกของการคล้อยตาม เพื่อให้กลุ่มคงสภาพอยู่นาน มีการปฏิบัติตามปทัสถานของกลุ่มหรือสังคม

5) ความสามารถ (Ability) แสดงบทบาทได้มากกว่าบทบาทของกลุ่มที่เรียกว่า หลายบทบาท (Multiple Role) ในบทบาทที่แสดงออก (Manifest Role) ซึ่งเป็นได้ชัดเจน และบทบาทแฝง (Latent Role)

3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาททางการเมือง

การเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมที่สำคัญในกระบวนการทางการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถึงแม้จะดูเหมือนว่าการเลือกตั้งมีลักษณะที่ง่าย ๆ แต่ในความเป็นจริงแล้ว การเลือกตั้งมีความสลับซับซ้อนมากกว่าที่คิด ซึ่งทฤษฎีของบีเฮฟวิเออร์ (Behavior Theory) เชื่อว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (โชคชัย ใจแน่น 2550: 14) ดังนี้

3.2.1 มุมมองเชิงสังคมวิทยา ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม การลงคะแนนเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลที่ว่า สถานะตำแหน่งทางสังคม เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดความแตกต่างในพฤติกรรมของมนุษย์ สถานะทางสังคมดังกล่าว อาจได้มาโดยกำเนิด เช่น เพศ หรือได้จากการกระทำขึ้นเกิดขึ้นมาภายหลัง เช่น อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ รวมถึงเขตที่อยู่อาศัย คือ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ การเมือง หรือระดับความเป็นเมือง อาจกล่าวได้ว่า บุคคลย่อมมีความนึกคิดทางการเมืองเป็นของตนเอง ตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเขา เช่น ผู้มีการศึกษาสูงมักจะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้มีการศึกษาดำ หรือผู้มีอาชีพใช้แรงงาน มักเข้าไปมีส่วนร่วมในการเดินขบวนประท้วงมากกว่านักธุรกิจ เป็นต้น

3.2.2 มุมมองเชิงเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมการแสดงออกโดยเหตุและผล เกิดขึ้นโดยเจตนา และมุ่งตอบสนองต่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ปრაกฏการณ์ต่าง ๆ จึงมาจากการกระทำอย่างมีเหตุมีผลของมนุษย์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่มีอยู่ อาจกล่าวได้ว่า การที่คนไปออกเสียงเลือกตั้ง เป็นเพราะคนเหล่านั้น หวังผลประโยชน์บางประการจากการเลือกตั้ง แนวความคิดนี้ จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เช่น ความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความมีชื่อเสียง ความสัมพันธ์กับท้องถิ่น เป็นต้น และให้ความสำคัญเกี่ยวกับกลวิธีการหาความนิยมและอิทธิพลต่าง ๆ ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เช่น การแนะนำตนเอง การหาคะแนนเสียงผ่านหัวคะแนน การทุจริตการเลือกตั้ง การซื้อเสียง เป็นต้น

3.2.3 มุมมองเชิงรัฐศาสตร์ ซึ่งเป็นแนวความคิดที่มองว่า ปัจจัยเชิงสถานการณ์ของระบบ เป็นปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ ของระบบการเมือง ที่มีอิทธิพล

โดยตรงต่อพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นับตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ไปจนถึงกลุ่มบุคคล เช่น ปัจจัยแบบแผนทางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม การอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองของสังคม วัฒนธรรมทางการเมือง กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การจัดการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง แนวความคิดนี้จึงให้ความสำคัญกับเงื่อนไขทางสังคมในแง่ที่เป็นสาเหตุของการเกิดปรากฏการณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เงื่อนไขดังกล่าวอาจเป็นสถาบัน ระบบกระบวนการ สภาพแวดล้อมในสังคม เศรษฐกิจและการเมืองด้วย

3.2.4 มุมมองเชิงจิตวิทยา เป็นแนวความคิดที่เชื่อว่า ปัจจัยทางด้านความรู้สึกลึกหรือความผูกพันทางการเมืองของบุคคล มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง เช่น ทศนคติ บุคลิกภาพ ความคิดเห็น ค่านิยม และความเชื่อ เป็นต้น จะส่งผลให้จิตใจมนุษย์โน้มเอียงไปในทิศทางหนึ่ง โดยมนุษย์แต่ละคนมักจะแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางนั้น หากเขาถูกกระตุ้นและสถานการณ์ในขณะนั้นเอื้ออำนวย ดังนั้น แนวความคิดนี้จึงให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านความรู้สึกลึกและจิตใจเป็นหลักสำคัญ

โชคชัย ใจแน่น (2550: 35) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มี 8 ด้าน คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้นำพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการแนะนำของผู้นำชุมชนและข้าราชการ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร ปัจจัยด้านนโยบายพรรคการเมือง ปัจจัยด้านการข่มขู่การใช้อิทธิพล ปัจจัยด้านการซื้อเสียงโดยหัวคะแนนทางตรงและทางอ้อม ปัจจัยด้านการทดแทนบุญคุณระบบอุปถัมภ์ และปัจจัยด้านการชักนำของคนในครอบครัวเดียวกัน

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ปัจจัยด้านสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล เนื่องจากบุคคลมีฐานะตำแหน่งทางสังคม อาจได้มาโดยกำเนิด เช่น เพศ หรือได้จากการกระทำขึ้น เกิดขึ้นมาภายหลัง เช่น อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ รวมถึงเขตที่อยู่อาศัย ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งและคุณลักษณะของผู้นำพรรคการเมือง เช่น ความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความมีชื่อเสียง ความสัมพันธ์กับท้องถิ่น เป็นต้น ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ ของระบบการเมือง เช่น แบบแผนทางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม การอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองของสังคม วัฒนธรรมทางการเมือง กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การจัดการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และนโยบาย

พรรคการเมือง เป็นต้น และปัจจัยทางด้านความรู้สึกหรือความผูกพันทางการเมืองของบุคคล เช่น ทักษะคดี บุคลิกภาพ ความคิดเห็น ค่านิยม ความเชื่อ และการทดแทนบุญคุณระบบอุปถัมภ์ เป็นต้น

4. กลุ่มอิทธิพลที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

4.1 ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ถือกันว่ากลุ่มอิทธิพล (Pressure Groups) เป็นกลไกการเมืองที่สำคัญ ด้วยเหตุผลที่ว่ากลุ่มอิทธิพลสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ในฐานะที่เป็นกลุ่มประสานงาน หรือเสนอแนะความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อพรรคการเมือง ที่กลุ่มตนสนับสนุน โดยมุ่งหวังที่จะอาศัยพรรคการเมืองให้ดำเนินนโยบายในทางที่สนับสนุนผลประโยชน์ของกลุ่ม ทั้งในด้านการหาคะแนนเสียง และทุนรอนในการดำเนินงานของพรรคการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่มีการรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งทั่วไป (General Election) และเมื่อมีนุชยมีการรวมกลุ่มกันตามสภาพทางสังคม เศรษฐกิจและทางการเมือง ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้นพร้อมกันไปด้วย ซึ่งอาจแบ่งกลุ่มที่เกิดการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 3 ประเภท (อานนท์ อาภาภิรม 2524: 67) ดังนี้

4.1.1 เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของบุคคลต่างดาว ด้วยความสมัครใจ มิใช่เป็นการรวมในลักษณะของการถูกบังคับ

4.1.2 เจตนาของการรวมกลุ่ม เพื่อที่จะใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตน โดยเฉพาะ

4.1.3 การรวมกลุ่มมีความมุ่งหวังที่จะใช้กลุ่ม เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ในทางการเมือง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งมีส่วนสำคัญเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของกลุ่มตน

4.2 จรรยา สุภาพ (2541: 339-340) ได้แบ่งกลุ่มอิทธิพลที่มีบทบาททางการเมือง ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านกลุ่มผลประโยชน์ ด้านกลุ่มโฆษณาส่งเสริม และด้านกลุ่มที่มีลักษณะผสมของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มโฆษณาส่งเสริม

4.2.1 กลุ่มผลประโยชน์ หมายถึง กลุ่มบุคคล สมาคม สหพันธ์ หรือสหบาล ที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองที่จะเป็นรัฐบาล หน้าที่สำคัญของกลุ่มผลประโยชน์ คือ พยายามรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตน โดยเสนอความคิดเห็นของตนต่อรัฐบาล หรือใช้อิทธิพลบีบบังคับรัฐบาล ให้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม ซึ่ง

ประกอบด้วย กลุ่มธุรกิจ (Business Groups) ได้แก่ กลุ่มที่ประกอบธุรกิจการค้า เช่น หอการค้า หรือสมาคมอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มพวกนี้พยายามจะเข้าไปมีอิทธิพลในวงการเมือง ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคล หรือนักการเมืองที่มีนโยบายคล้ายคลึงกับตน โดยมุ่งหมายที่จะได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนเป็นการตอบแทน เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มตน กลุ่มกรรมการ (Organized Labor) กลุ่มนี้อาจก่อตั้งขึ้นมาในรูปสหพันธ์กรรมกร (Labor Union) หน้าที่หรือบทบาททางการเมืองของกลุ่มนี้มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศอุตสาหกรรม เช่น สหรัฐอเมริกา และกลุ่มอาชีพ (Professional Groups) ได้แก่ กลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกที่มีอาชีพ ที่สำคัญ เช่น อาชีพแพทย์ กฎหมาย และครู เป็นต้น ซึ่งกลุ่มดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มเพื่อที่จะให้รัฐบาลออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์แก่อาชีพของตน และในขณะเดียวกัน ก็คัดค้านหรือต่อต้านรัฐบาล ในการออกกฎหมายที่ขัดกับผลประโยชน์ของกลุ่มตน

4.2.2 กลุ่มโฆษณาส่งเสริม หมายถึง กลุ่มอิทธิพลที่ประกอบด้วย สมาชิกต่างอาชีพกันมากกว่ากลุ่มผลประโยชน์ เพราะวัตถุประสงค์สำคัญของกลุ่มนี้ มักพยายามใช้อิทธิพลต่อผลประโยชน์ของคนกลุ่มใหญ่ โดยไม่จำกัดอาชีพ เช่น การคุ้มครองป่าไม้ การช่วยเหลือผู้พิการหรือคนยากจน ซึ่งมุ่งในทางด้านสาธารณประโยชน์มากกว่า

4.2.3 กลุ่มที่มีลักษณะผสมของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มโฆษณาส่งเสริม หมายถึง กลุ่มอิทธิพลที่จะพิจารณาทั้งผลประโยชน์ของกลุ่มโดยตรง และของสาธารณะประโยชน์ควบคู่กันไป เช่น กลุ่มบริษัทก่อสร้างมีความเห็นว่า รัฐบาลจะเจริญก้าวหน้าได้ก็ด้วยการคมนาคมที่สะดวก มีถนนเชื่อมโยงสามารถติดต่อกันได้ทั่วประเทศ เพื่อการขนส่งสินค้า และเพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐบาล ซึ่งมีลักษณะของกลุ่มโฆษณาส่งเสริม แต่ในขณะเดียวกัน กลุ่มบริษัทก่อสร้างก็จะได้รับประโยชน์เป็นรายได้จากการก่อสร้างถนน ซึ่งเป็นลักษณะของกลุ่มผลประโยชน์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า กลุ่มอิทธิพลเป็นกลุ่มหนึ่งที่มีอาชีพ มีผลประโยชน์ และมีความประสงค์ที่จะขยายผลประโยชน์ที่มีอยู่แล้วให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการดำเนินการของกลุ่ม คือ การเสนอความคิดเห็นหรือบีบบังคับรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฝ่ายนิติบัญญัติ ให้ออกกฎหมายเพื่อประโยชน์ของกลุ่มตน รวมทั้งการใช้อิทธิพลเข้าแทรกแซงพรรคการเมือง ให้พยายามดำเนินนโยบายเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มตน ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการรวมกลุ่มและบทบาทของกลุ่มอิทธิพลแล้ว จะเห็นได้ว่ากลุ่มอิทธิพลเป็นกลุ่มที่พยายามรักษาและทรงไว้ซึ่งอำนาจทางการเมือง เพื่อปกป้องผลประโยชน์เป็นสำคัญ

5. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดจันทบุรี

5.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรี มีการปกครองและจำนวนประชากร (สำนักงานจังหวัดจันทบุรี 2555: 4) ดังนี้

5.1.1 การปกครอง แบ่งออกเป็น 10 อำเภอ 76 ตำบล 728 หมู่บ้าน 33 ชุมชน หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 27 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 51 แห่ง

5.1.2 ประชากร ในปี พ.ศ. 2551 จังหวัดจันทบุรี มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 506,905 คน แยกเป็นชาย 250,060 คน และเป็นหญิง 256,845 คน

5.2 สภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนาของจังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรี มีสภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนา (สำนักงานจังหวัดจันทบุรี 2555: 12-20) ดังนี้

5.2.1 ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) อัญมณีและเครื่องประดับ เนื่องจากจังหวัดจันทบุรีเป็นแหล่งเจียระไนพลอยที่สำคัญ และยังคงมีปัญหา ได้แก่ การรับรองมาตรฐานสินค้า การขาดการส่งเสริมการตลาดที่จะขยายตลาดเดิม และเจาะตลาดใหม่ที่จะเข้าถึงผู้ซื้อโดยตรง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานพลอยไทย กำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพสินค้าอัญมณี และเครื่องประดับ เพื่อให้สามารถกำหนดราคาและออกใบรับรอง เป็นไปตามผลการตรวจวิเคราะห์ เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับในมาตรฐานพลอยไทย

2) ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ จังหวัดจันทบุรีประสบปัญหาหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเป็นประจำทุกปี สาเหตุเกิดจากสินค้าทางการเกษตรเกือบทุกชนิดมีระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตช่วงระยะสั้น และมีอายุการเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยวระยะสั้นเช่นกัน ก่อให้เกิดผลผลิตล้นตลาด รวมทั้งเกษตรกรขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการเกษตรทำให้ผลผลิตไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้ เกษตรกรยังไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาการขายสินค้าอีกด้วย จังหวัดจันทบุรี ได้มีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทุกปี แต่ยังไม่เกิดผลที่เป็นรูปธรรมที่ยั่งยืนในระยะยาวได้ โดย พ.ศ. 2552 ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อการแก้ปัญหา จำนวน 63.5 ล้านบาท เพื่อใช้ดำเนินการมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ทุเรียนคือคุณภาพ การซื้อเงาะคุณภาพต่ำเพื่อนำไปทำป๊อปปี้คุณภาพ การกระจายผลผลิตในอัตรา
 เหม่าจ่าย เป็นต้น

3) การท่องเที่ยว ถึงแม้ว่าจังหวัดจันทบุรีจะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่การพัฒนาและส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ หรือสนับสนุนจุดขาย
 แหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพ ยังมีการดำเนินการ
 น้อย จึงจำเป็นต้องพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว
 มีความสะดวกในด้านการคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 เชิงนิเวศ และเชิงเกษตรมากขึ้น เพื่อคงสภาพแวดล้อมที่สวยงาม ปราศจากมลพิษ อันเป็น
 เอกลักษณ์ของจังหวัดอย่างยั่งยืน และการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการให้บริการ

4) การค้าชายแดน จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่แนวชายแดนติดต่อกับประเทศ
 สาธารณรัฐกัมพูชา โดยมีจุดผ่านแดนบ้านแหลมและบ้านฝักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน ซึ่งเป็น
 ศูนย์กลางการค้าชายแดน เชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบอง และกรุงไพลิน ของประเทศ
 สาธารณรัฐกัมพูชา จึงมีศักยภาพในการพัฒนาการค้า การลงทุนและการเชื่อมโยงกับประเทศ
 สาธารณรัฐกัมพูชาและประเทศเวียดนาม ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือ อีวีดี - เจ้าพระยา -
 แม่น้ำโขง (ACMECS) รวมทั้งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระจาย
 การส่งออกผลไม้ไปประเทศสาธารณรัฐกัมพูชา และประเทศเวียดนาม มีปริมาณถึงร้อยละ 10
 ของผลไม้ทั้งหมดของจังหวัด และมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากปีงบประมาณ 2552 จังหวัด
 จันทบุรี ได้รับงบประมาณก่อสร้างโรงงานแปรรูปผลไม้ เพื่อการเก็บรักษาในพื้นที่ชายแดน
 บ้านแหลม การดำเนินการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้ ACMECS ให้เป็นไป
 อย่างราบรื่น จำเป็นจะต้องดำเนินการส่งเสริมความสัมพันธ์ โดยมีการเดินทางไปมาหาสู่
 และมีกิจกรรมความร่วมมือด้านต่าง ๆ ร่วมกัน ซึ่งปัจจุบันศูนย์บริหารราชการชายแดน
 บ้านแหลม ได้เปิดให้บริการมาตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา แต่เส้นทาง
 การคมนาคมระหว่างโรงงานแปรรูปผลไม้และศูนย์บริหารราชการชายแดนบ้านแหลม ซึ่งอยู่
 บนเส้นทางหลักเข้าสู่พื้นที่ชายแดนที่ผู้ประกอบการ และรถขนส่งสินค้า จะต้องไปดำเนิน
 กรรมวิธี เนื่องจากยังมีสภาพที่ไม่เหมาะสม จำเป็นต้องพัฒนาเส้นทางดังกล่าว พร้อมทั้ง
 พัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างจุดผ่านแดนต่าง ๆ ในจังหวัดจันทบุรี เพื่อกระจายสินค้า
 ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันจะต้องพัฒนาระบบข้อมูลการค้าชายแดน และพัฒนา
 ศักยภาพของผู้ประกอบการด้วย

5.2.2 ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การสาธารณสุข เกี่ยวกับด้านสุขภาพอนามัย สถานการณ์และแนวโน้ม

การเจ็บป่วย พบว่า โรคติดต่อที่ยังเป็นปัญหาของพื้นที่ ได้แก่ โรคไข้เลือดออก อุจจาระร่วง เฉียบพลัน ไข้มาลาเรีย ปัญหาจากสารเคมีและโรคจากการประกอบอาชีพ มีผู้ที่มีปริมาณสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในร่างกาย ระดับเสี่ยงและไม่ปลอดภัย สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ตั้งแต่ พ.ศ. 2546 - 2551 จากการตรวจเลือดวิเคราะห์หาปริมาณเอ็นไซม์โคลีนเอสเตอเรสในประชาชนของจังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่อยู่ในภาวะเสี่ยงและไม่ปลอดภัยต่อสารเคมี ร้อยละ 17.17 , 36.47 , 25.43 , 24.14 , 19.69 และ 19.69 ตามลำดับ

2) การศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ให้ความสำคัญในเรื่อง การอ่านออก เขียนได้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ควบคู่กับการประเมิน การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชาติ มีการประเมิน 2 แบบ คือ การประเมินทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET (Original National Education Test) เป็นการประเมินนักเรียนในระดับสถานศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ส่วนการประเมิน NT. (National Test) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำการประเมินในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ทำให้ผลการประเมินเฉลี่ยทุกวิชาเพิ่มขึ้น แต่มีค่าเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 50

3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดจันทบุรีมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ร้อยละ 45.61 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยเฉพาะได้ชื่อว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งหนึ่งของประเทศไทย พื้นที่ป่าทั้งป่าบกและป่าชายเลน ป่าสงวนลูกบุงรุก ทำลาย เพื่อการปลูกพืชอื่น ๆ การเลี้ยงกุ้ง ซึ่งมีการทิ้งร้างในเวลาต่อมา เนื่องจากราคาตกต่ำและทรัพยากรทางการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ที่ขาดการจัดระเบียบ จึงจำเป็นต้องจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและจัดทำผังเมือง พัฒนาศูนย์ขยายผลการพัฒนาจากโครงการพระราชดำริ ที่จะให้ความรู้ สร้างความตระหนักในคุณค่าทรัพยากรป่าไม้ โดยการปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ได้มีส่วนร่วมอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม ด้วยการปลูกป่า สร้างฝายต้นน้ำ ลำธาร การปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน เพื่อให้ได้ดินที่อุดมสมบูรณ์กลับคืนมา และเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศน์ ที่เป็นบ่อเกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป และเพิ่มมาตรการป้องกันและปราบปรามการบุกรุก และลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่เขตรอยต่อ 5 จังหวัด อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างแนวป้องกันไฟป่า เพื่อลดการสูญเสียพื้นที่ป่า โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของอาสาสมัคร เยาวชนในการพิทักษ์ป่า นอกจากนี้ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลที่มีมากขึ้น เป็นเรื่องของเทคนิคและการใช้งบประมาณ

ค่อนข้างสูง จึงควรให้หน่วยงานในส่วนกลางได้แก้ไขโดยเร่งด่วน และควรมีการบูรณาการของหน่วยงานในส่วนกลาง ได้แก่ กรมทรัพยากรและชายฝั่งทะเล กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี สำหรับการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชุมชนเมืองของทั้งประเทศ ควรให้หน่วยงานในส่วนกลางที่รับผิดชอบ ได้ศึกษารูปแบบที่ชัดเจน เหมาะสม เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งจะทำให้มีการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เป็นไปอย่างคุ้มค่า

4) ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง เนื่องจากจังหวัดจันทบุรีประสบปัญหาอุทกภัย เป็นประจำทุกปีในฤดูฝน สาเหตุเกิดจากพื้นที่ป่าลดน้อยลง และมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปเป็นสวนผลไม้ ประกอบกับมีอ่างเก็บกักน้ำ และหนองน้ำที่มีอยู่จำนวนไม่มาก ทำให้พื้นที่ขาดความชุ่มชื้น การชะลอและการกักเก็บน้ำไว้ค่อนข้างจำกัด อีกทั้งบริเวณที่เป็นตัวเมืองของจังหวัดจันทบุรี มีการก่อสร้างรुक้ำทางน้ำหลาก และมีการถมที่ดิน กีดขวางการระบายน้ำจากท่อลอดและสะพาน ทำให้ความสามารถในการระบายน้ำน้อยลง ส่วนปัญหาภัยแล้ง สาเหตุเกิดจากความต้องการใช้น้ำมีปริมาณมาก เนื่องจากจังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่การเกษตร 2.46 ล้านไร่ ความต้องการใช้น้ำมีปริมาณมากถึง 855.32 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่มีแหล่งน้ำที่สามารถเก็บกักน้ำได้เพียง 254.84 ล้านลูกบาศก์เมตร เท่านั้น และ พ.ศ. 2555 มีการสร้างเขื่อนเพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำในบริเวณตัวเมืองของจังหวัดจันทบุรี ตามโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งของจังหวัดจันทบุรี

5.3 ข้อมูลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดจันทบุรี

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดจันทบุรี ได้เริ่มมีการเลือกตั้งครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2576 โดยมี หลวงนรินทร์ ประสาทเวช (เจน สุนทโรทัย) ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนแรก ของจังหวัดจันทบุรี และมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จนถึงปัจจุบัน เรียงตามลำดับดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดจันทบุรี 2555: 1-2)

- 15 พฤศจิกายน 2476 หลวงนรินทร์ ประสาทเวช (เจน สุนทโรทัย)
- 7 พฤศจิกายน 2480 นายวงศ์ เว็นซ์
- 12 พฤศจิกายน 2481 นายอมร ผลประสิทธิ์
- 6 มกราคม 2489 นายอรัญ ราชนานนท์
- 29 มกราคม 2491 นายวงศ์ วีระชาติพลี
- 26 กุมภาพันธ์ 2495 นายสุรพงษ์ ตริรัตน์
- 26 กุมภาพันธ์ 2500 นายสุรพงษ์ ตริรัตน์

- 15 ธันวาคม 2500 นายสุรพงษ์ ตีร์รัตน์
- 10 กุมภาพันธ์ 2512 นายบุญเที่ยง สิทธิบุศย์
- 26 กุมภาพันธ์ 2518 นายประภัทรพงศ์ เวชชาชีวะ (พรรคไทย)
นายประหยัด ธรรมสาคร (พรรคธรรมสังคม)
- 4 กุมภาพันธ์ 2519 นายสมยศ ศิริพันธ์ (พรรคประชาธิปัตย์)
พล.ท. กานต์ รัตนวราหะ (พรรคธรรมสังคม)
- 4 กุมภาพันธ์ 2522 นายจำเริญ ศรีสุวรรณ (พรรคสยามประชาธิปไตย)
นายวิจิต สุชะวีริยะ (พรรคกิจสังคม)
- 18 เมษายน 2526 นายลออ วรรณทอง (พรรคประชาเสรี)
นายวโรทัย ภิญญาศาสตร์ (พรรคประชากรไทย)
- 27 กรกฎาคม 2529 นายวโรทัย ภิญญาศาสตร์ (พรรคประชากรไทย)
นายธวัชชัย อนามพงษ์ (พรรคประชาธิปัตย์)
- 24 กรกฎาคม 2531 นายวโรทัย ภิญญาศาสตร์ (พรรคประชากรไทย)
นายธวัชชัย อนามพงษ์ (พรรคประชากรไทย)
นายประวัฒน์ อุตตะโมท (พรรคประชาธิปัตย์)
- 22 มีนาคม 2535 นายวโรทัย ภิญญาศาสตร์ (พรรคประชากรไทย)
นายธวัชชัย อนามพงษ์ (พรรคประชากรไทย)
นายประวัฒน์ อุตตะโมท (พรรคประชากรไทย)
- 13 กันยายน 2535 นายสมชาย นิยมกิจ (พรรคประชาธิปัตย์)
นายอำนาจ เฟ่งจิตต์ (พรรคประชาธิปัตย์)
นายประวัฒน์ อุตตะโมท (พรรคชาติพัฒนา)
- 2 กรกฎาคม 2538 นายธวัชชัย อนามพงษ์ (พรรคชาติพัฒนา)
นางสาวคมคาย เฟื่องประยูร (พรรคชาติพัฒนา)
นายประวัฒน์ อุตตะโมท (พรรคชาติพัฒนา)
- 17 พฤศจิกายน 2539 นายธวัชชัย อนามพงษ์ (พรรคชาติพัฒนา)
นายประวัฒน์ อุตตะโมท (พรรคชาติพัฒนา)
นางสาวคมคาย เฟื่องประยูร (พรรคชาติพัฒนา)
- 6 มกราคม 2544 นายธวัชชัย อนามพงษ์ (พรรคชาติพัฒนา)
นางสาวคมคาย เฟื่องประยูร (พรรคประชาธิปัตย์)
นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ (พรรคไทยรักไทย)

6 กุมภาพันธ์ 2548	นายก้านรงค์ พงษ์เจริญ (พรรคไทยรักไทย)
พล.ต.ต. พยุง ตรงสวัสดิ์ (พรรคไทยรักไทย)
นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ (พรรคไทยรักไทย)
2 เมษายน 2549	นายก้านรงค์ พงษ์เจริญ (พรรคไทยรักไทย)
พล.ต.ต. พยุง ตรงสวัสดิ์ (พรรคไทยรักไทย)
นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ (พรรคไทยรักไทย)
23 ธันวาคม 2550	นายรัชชัย อนามพงษ์ (พรรคประชาธิปัตย์)
นายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา (พรรคประชาธิปัตย์)
นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์)
3 กรกฎาคม 2554	นายรัชชัย อนามพงษ์ (พรรคประชาธิปัตย์)
นายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา (พรรคประชาธิปัตย์)
นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ (พรรคประชาธิปัตย์)

จากข้อมูลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดจันทบุรีดังกล่าวข้างต้น พบว่ามีข้าราชการครู จำนวน 2 คน ที่ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ นายลออวรรณทอง สังกัดพรรคประชาเสรี ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ พ.ศ. 2526 และนายอำนาจ เฟ่งจิตต์ สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ พ.ศ. 2535 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี เป็นผู้ที่มิมีบทบาทต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดจันทบุรี อย่างยิ่ง

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 ตะติยาวัฒน์ สุวรรณศรี (2547: 44-48) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ศึกษากรณีอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการตรวจสอบการเลือกตั้ง ด้านส่งเสริมให้ประชาชนสนใจการเมือง ด้านส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน และด้านการส่งเสริมในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

6.1.1 ด้านการตรวจสอบการเลือกตั้งของประชาชน ประชาชนมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีบทบาททำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องของการร่วมแจ้งเหตุหรือพฤติการณ์ในการเลือกตั้ง การเป็นคณะทำงาน หรือเป็นผู้เกี่ยวข้องขององค์กรเอกชนร่วมตรวจสอบการเลือกตั้ง การเป็นผู้ร่วมสังเกตการณ์การเลือกตั้ง และติดตามการหาเสียงการเลือกตั้งของนักการเมืองและพรรคการเมือง

6.1.2 ด้านความสนใจการเมืองของประชาชน ประชาชนมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีบทบาททำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพูดคุย สนทนาเรื่องเกี่ยวกับการเมือง กระตุ้นให้เกิดความสนใจกิจกรรมทางการเมือง การชักชวนผู้อื่นไปเลือกตั้ง และสนใจติดตามข่าวสารการเมือง

6.1.3 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ประชาชนมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีบทบาททำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องการได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง กิจกรรมทางการเมือง รับรู้และเข้าใจบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

6.1.4 ด้านกระบวนการจัดการเลือกตั้ง ประชาชนมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีบทบาทส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในเรื่องการจัดเวทีหาเสียงในการเลือกตั้ง การได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีความโปร่งใส การบริหารจัดการเลือกตั้งได้รับการยอมรับจากประชาชน และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีส่วนสนับสนุนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแก่ประชาชน และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

6.2 นฤมล จันทสุวรรณ (2547: 142-149) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 : ศึกษาเฉพาะเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ไปทำหน้าที่ผู้เลือกตั้ง เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544 ผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส่วนใหญ่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยพิจารณาบุคคล และพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด เกณฑ์ในการตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ตัดสินใจเอง กิจกรรมที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดคุยเรื่องการเมืองกับบุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน และบุคคลทั่วไป ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกผู้สมัคร ที่ชื่อเสียงหรือไม่ชื่อเสียง

6.3 พล ไกรสินธุ์ (2547: 60-62) ได้ศึกษาอิทธิพลที่มีต่อการใช้สิทธิการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540: ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดหนองคาย พบว่า ระบบอุปถัมภ์มีสาเหตุมาจากปัจจัย 5 ประการ คือ

6.3.1 ประชาชนขาดแคลนวัตถุดิบปัจจัยในการดำรงชีวิต

6.3.2 ประชาชนขาดสถานะทางสังคม ต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์ในการวิ่งเต้นติดต่อกับการเข้ารับการรักษาพยาบาล

6.3.3 ประชาชนรู้สึกขาดอำนาจที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและท้องถิ่น เช่น การขาดไฟฟ้า น้ำประปา ถนน ศาลาวัด ราคาพืชผลตกต่ำ ต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์ หรือคนกลางเพื่อติดต่อกับทางราชการ หรือพรรคการเมือง เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาความยากจนที่เกิดขึ้นเป็น “วัฒนธรรมพึ่งพา” ซึ่งการเข้ามานำไปสู่ผู้มีอำนาจบารมี

6.3.4 เป็นวัฒนธรรมแบบไทย ๆ ตั้งแต่การให้กู้ยืมเงิน ให้เกียรติเป็นผู้นำใหญ่ในงานแต่งงาน งานบำเพ็ญกุศลศพ การขอยืมรถไถนาไปใช้ในไร่นา

6.3.5 ประชาชนมีลักษณะการดำรงชีวิตที่ต้องพึ่งพาทุกโอกาส ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย และเมื่อผู้อุปถัมภ์กระทำตนเป็นหัวคะแนน ประชาชนซึ่งไม่มีทางเลือกนอกจากจะขายเสียงให้แล้ว ยังมีความคิดว่าตนเองยังต้องพึ่งพาระบบอุปถัมภ์ในเรื่องอื่น ๆ อีกมากในอนาคต

นอกจากนี้ยังพบว่า สื่อต่าง ๆ มีอิทธิพลในการชี้นำประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับพรรคการเมือง และผู้ที่เป็นหัวหน้าพรรค กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอิทธิพลต่อชาวบ้านอย่างมาก สถานภาพส่วนบุคคล และระบบอุปถัมภ์ มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

6.4 เรื่องศักดิ์ ทองอยู่ (2548: 78-85) ได้ศึกษาบทบาทครูสังคมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีบทบาทในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย ในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าวุฒิการศึกษาและสาขาวิชาที่จบ มีผลต่อบทบาทของครูสังคมศึกษา ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย และพบว่า เพศ อายุ ระยะเวลาการทำงาน การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครอง ขนาดของสถานศึกษา ความรู้ ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ไม่มีผลต่อบทบาทของครูสังคมศึกษา

6.5 เถลิงพร แสงมณี (2549: 76-78) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไป เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดพิจิตร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 พบว่า

6.5.1 เพศ อายุ การศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนรายได้ อาชีพ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

6.5.2 พรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง การได้รับข่าวสาร การซื้อสิทธิขายเสียง หัวคะแนนและผู้นำท้องถิ่น เป็นปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และหัวคะแนน

6.6 สุภา บุทธยักษ์ (2549: 93-96) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาททางการเมืองท้องถิ่นของกลุ่มสตรี: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มสตรีอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พบว่า

6.6.1 ปัจจัยส่วนบุคคล อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส มีผลต่อบทบาททางการเมืองท้องถิ่นของกลุ่มสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับการศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งทางสังคม การอบรมเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น ไม่มีผลต่อบทบาททางการเมืองท้องถิ่นของกลุ่มสตรี

6.6.2 ปัจจัยส่งเสริม พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อบทบาททางการเมือง โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.6.3 บทบาททางการเมืองท้องถิ่นของกลุ่มสตรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

6.6.4 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่น

และยังพบว่า มีข้อเสนอแนะว่าการส่งเสริมบทบาททางการเมืองท้องถิ่นให้กับกลุ่มสตรี ควรเริ่มจากการเปิดโอกาสให้สตรีได้รับการฝึกอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ เปิดโอกาสให้สตรีได้แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

6.7 ภัชรีภรณ์ ทาวดี (2549: 90-92) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการหมู่บ้าน: ศึกษากรณี อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

6.7.1 คณะกรรมการหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดอายุ 45 - 54 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า โดยส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกองทุน

หมู่บ้านและไม่เป็นหัวหน้ากลุ่ม หรือประธานกลุ่มต่าง ๆ กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีรายได้ระหว่าง 3,000 - 5,000 บาทต่อเดือน

6.7.2 คณะกรรมการหมู่บ้าน มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับบ่อยมาก ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ระดับบ่อยครั้ง ด้านการชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งและการติดต่อข่าวสารทางการเมือง ระดับปานกลาง ด้านการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราวทางการเมือง และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ระดับน้อยครั้ง และด้านการติดต่อกับนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ระดับน้อยครั้ง

6.7.3 ระดับการศึกษา การเป็นหัวหน้าหรือประธานกลุ่มต่าง ๆ รายได้ และที่มาของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.7.4 การติดต่อกับนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง เป็นปัญหาและอุปสรรคด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ระดับมาก

6.7.5 การชักชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การติดต่อกับนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง เป็นแนวทางสำคัญของการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมือง

6.8 โชคชัย ใจแน่น (2550: 57-58) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกในครอบครัวในตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า คนหนุ่มสาวตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยพิจารณาจากนโยบายพรรคการเมือง ผู้นำพรรคการเมือง ความเป็นไปได้ของนโยบาย กระแสความนิยมของพรรคการเมือง คนรุ่นบิดา มารดา ตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยพิจารณาจากผู้นำพรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง กระแสความนิยมของพรรคการเมือง ประกอบกับผลงานของพรรครัฐบาลที่ผ่านมา และพบว่าสมาชิกในครอบครัวตัดสินใจลงคะแนนเสียงโดยอิสระ ทั้งนี้ ไม่พบการซื้อเสียงโดยจ่ายเงิน แต่มีการนำกลุ่มหัวคะแนนกลุ่มแม่บ้านไปเที่ยว ศึกษาดูงาน การให้เบี้ยประชุม ซึ่งถือเป็นการซื้อเสียง อีกรูปแบบหนึ่ง พบว่า ความเป็นคนท้องถิ่น เป็นปัจจัยประกอบอีกอย่างหนึ่งในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และพบว่า คนหนุ่มสาวมีมุมมองอนาคตการเลือกตั้งกับการเมืองไทย ว่าต้องพัฒนาการเมืองภาคประชาชนให้เข้มแข็งขึ้น และคนรุ่นบิดา มารดา มีแนวโน้มที่จะเลือกพรรคการเมืองเดิมในการเลือกตั้งครั้งต่อไป แต่คนรุ่นหนุ่มสาวจะพิจารณาตามสถานการณ์ นโยบายพรรคการเมือง และผู้นำพรรคการเมืองเป็นสำคัญ

6.9 ธนศ ขามช่วง (2550: 49-50) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัด

ร้อยเอ็ด โดยรวม พบว่า ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภูมิหลัง ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านภูมิหลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53

6.10 ชัยพุกษ์ หงอสกุล (2550: 107-115) ได้ศึกษาอิทธิพลท้องถิ่นต่อการเมืองในระบบประชาธิปไตย ศึกษากรณี จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า

6.10.1 ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับนักการเมืองระดับชาติ มีความต่อเนื่องกันมายาวนาน ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนที่เป็นไปในลักษณะการเอื้อเพื่อเอื้อแก่กัน มีความเกี่ยวข้องในระบบอุปถัมภ์ โดยผู้ที่เหนือกว่าจะให้การอุปการะช่วยเหลือ กลุ่มครองป้องกันแก่ผู้ที่ด้อยกว่า ส่วนผู้ที่ด้อยกว่าจะให้การสนับสนุนรับใช้ และเชื่อฟังเป็นการต่างตอบแทน

6.10.2 ในส่วนของลักษณะการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองระดับชาติ มีลักษณะการเข้าสู่อำนาจทางการเมือง มีกระบวนการ 2 รูปแบบ คือ ประการแรก การสืบทอดอำนาจจากบรรพบุรุษ หรือต้นตระกูลที่เป็นนักการเมืองเก่า ซึ่งถือได้ว่ามีทรัพยากรทางการเมืองอยู่ในครอบครองมากกว่าบุคคลอื่น ส่วนประการที่สอง การใช้การเมืองท้องถิ่นเป็นบันไดไปสู่การเมืองระดับชาติ ซึ่งวิธีการนี้อาจต้องใช้เวลาในการสร้างสมชื่อเสียง บารมีพอสมควร

6.10.3 ในส่วนปัจจัยเกื้อหนุนกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่นในการสนับสนุนนักการเมืองระดับชาติ ปัจจัยเกื้อหนุนมักเกิดจากลักษณะของเจ้าขุนมูลนาย โดยเฉพาะในระบบราชการ ประกอบกับระบบอุปถัมภ์ ยังคงมีบทบาทสูงในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ปัจจัยเกื้อหนุนอีกประการหนึ่ง คือ งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณในการบริหารจัดการแล้วก็ตาม แต่หากได้รับการช่วยเหลือ หรือผลักดันโดยนักการเมืองระดับชาติ ในส่วนของงบประมาณที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ ก็จะเกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ต่างฝ่ายก็ได้รับประโยชน์ต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน อันเป็นปัจจัยสำคัญในการเกื้อหนุนไปสู่การเมืองในระดับชาติต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2553 จำนวน 3,169 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2553 จำนวน 342 คน โดยทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608)

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามอำเภอ

ลำดับที่	สังกัดอำเภอ	จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง
1.	สอยดาว	387	41
2.	โป่งน้ำร้อน	321	37
3.	มะขาม	157	32
4.	ศิขณกัญ	143	35
5.	แหลมสิงห์	124	18
6.	ขลุง	306	34
7.	เมือง	1,129	82
8.	ท่าใหม่	331	21
9.	นายายอาม	120	19
10.	แก่งหางแมว	151	23
รวม		3,169	342

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

2.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 คำถาม

2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 35 คำถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ บทความ วารสาร รายงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีการดำเนินงาน ดังนี้

3.2.1 ผู้วิจัย ได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือในการให้การสัมภาษณ์จากข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2555

3.2.2 ผู้วิจัย เดินทางเข้าไปในพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี โดยการพูดคุย สัมภาษณ์ สอบถามและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) ด้วยแบบสอบถาม ด้วยตนเอง เป็นระยะเวลา 1 เดือน ระหว่างวันที่ 1- 31 มีนาคม 2555

3.2.3 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี ได้ข้อมูลทั้งหมด และดำเนินการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

โดยการสรุปคำตอบจากแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

4.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลจากแบบสอบถาม

4.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ไปทำการวิเคราะห์ห้ข้อมูลเชิงลึกและบันทึกความถี่ของข้อมูลที่ซ้ำกัน

4.1.3 สรุปเรียงลำดับตามข้อมูลคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี

4.2.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี

4.2.3 วิเคราะห์บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลโดยการอธิบายให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศ ประสพการณ์ ระดับการศึกษา และลักษณะงานที่ปฏิบัติ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t-test) และนำเสนอด้วยตารางที่เหมาะสม

4.3.2 เกณฑ์ในการพิจารณา ระดับบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ประจำ
4	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่บ่อยครั้ง
3	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติในบางครั้ง
2	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
1	หมายถึง	ไม่เคยมีการปฏิบัติ

4.3.3 การแปลความหมายของคะแนน ระดับบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) และนำมาแปลความหมายกับเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายความว่า	มีระดับการปฏิบัติอยู่ประจำ
3.21 – 4.20	หมายความว่า	มีระดับการปฏิบัติอยู่บ่อยครั้ง
2.61 – 3.20	หมายความว่า	มีระดับการปฏิบัติในบางครั้ง
1.81 – 2.60	หมายความว่า	มีระดับการปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
1.00 – 1.80	หมายความว่า	ไม่เคยมีการปฏิบัติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มุ่งที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศึกษาบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเพศของข้าราชการครู

เพศ	ข้าราชการครู คน (ร้อยละ)
ชาย	127 (37.13)
หญิง	215 (62.87)
รวม	342 (100.00)

จากตารางที่ 4.1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 62.87 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 37.13

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอนของข้าราชการครู

ประสบการณ์ในการสอน	ข้าราชการครู คน (ร้อยละ)
ประสบการณ์ 1 - 10 ปี	193 (56.43)
ประสบการณ์ ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป	149 (43.57)
รวม	342 (100.00)

จากตารางที่ 4.2 ประสบการณ์ในการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 1 - 10 ปี จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 56.43 รองลงมา มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 43.57

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของข้าราชการครู

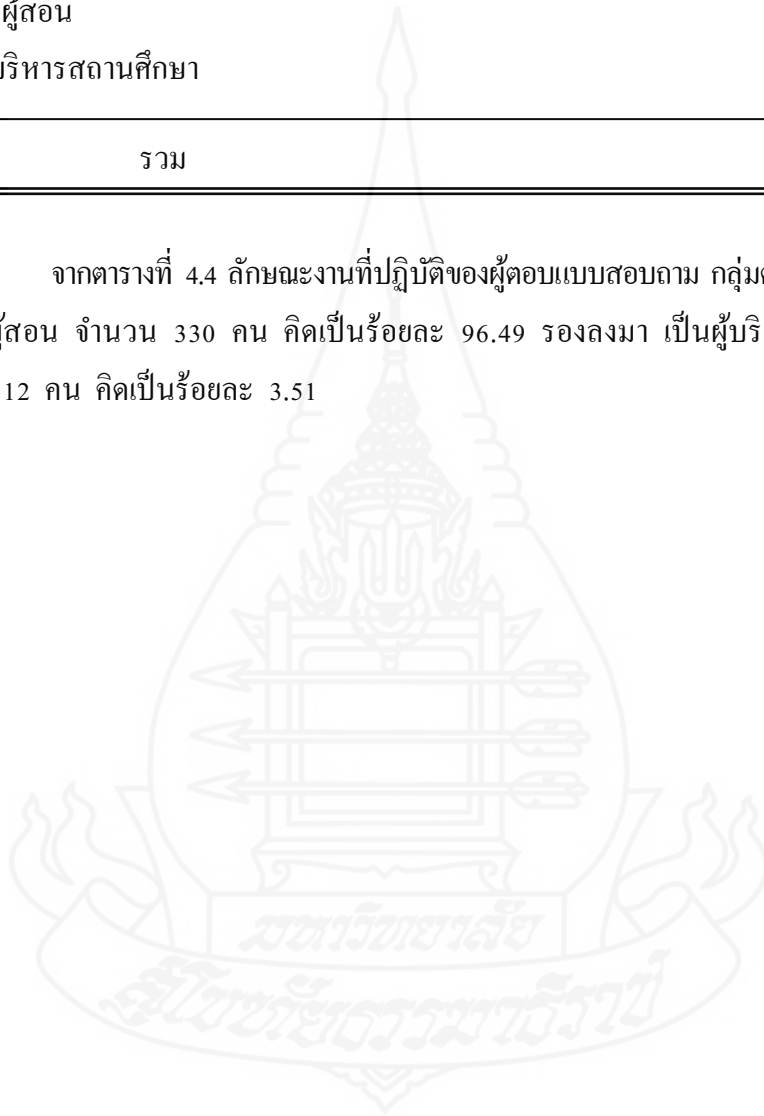
ระดับการศึกษา	ข้าราชการครู คน (ร้อยละ)
ระดับปริญญาตรี	300 (87.72)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	42 (12.28)
รวม	342 (100.00)

จากตารางที่ 4.3 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 87.72 รองลงมา จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.28

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติของข้าราชการครู

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ข้าราชการครู คน (ร้อยละ)
ครูผู้สอน	330 (96.49)
ผู้บริหารสถานศึกษา	12 (3.51)
รวม	342 (100.00)

จากตารางที่ 4.4 ลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 96.49 รองลงมา เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.51

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศ

บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้ง	ชาย = 127		หญิง = 215	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร				
1. ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.10	0.65	4.02	0.58
2. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.72	0.84	3.47	0.81
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา	3.84	0.72	3.74	0.72
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.31	0.83	3.07	0.83
5. ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง	3.06	1.01	2.76	1.05
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.31	0.91	2.83	1.05
รวม	3.56	0.71	3.33	0.68

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย โดยภาพรวม เห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของ บทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองใน สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.84$) และด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.72$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.06$) และพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศหญิง โดยภาพรวมเห็นว่าการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อ พิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.74$) และด้านการสนับสนุน กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.47$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($\bar{X} = 2.76$)

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	1-10 ปี = 193		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป = 149	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.08	0.62	4.02	0.60
2. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.58	0.89	3.54	0.75
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา	3.84	0.75	3.71	0.66
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.26	0.93	3.02	0.67
5. ด้านการติดต่อกับการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง	3.02	1.15	2.68	0.85
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.20	1.08	2.76	0.89
รวม	3.50	0.78	3.30	0.58

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปี โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.84$) และด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.58$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.02$) และพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.71$) และด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.54$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($\bar{X} = 2.68$)

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี = 300	ปริญญาตรี = 42	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.03	4.23	4.23	0.69
2. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.52	3.86	3.86	0.91
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา	3.75	4.01	4.01	0.72
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.16	3.11	3.11	0.83
5. ด้านการติดต่อกับการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง	2.86	2.91	2.91	0.87
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.00	3.09	3.09	1.01
รวม	3.40	3.55	3.55	0.67

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.75$) และด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.52$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($\bar{X} = 2.86$) และพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสูงกว่าระดับปริญญาตรี โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.01$) และด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.86$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($\bar{X} = 2.91$)

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

	บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร		ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
	ครูผู้สอน = 330		ผู้บริหารสถานศึกษา = 12	
1. ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.05	0.61	4.13	0.59
2. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.55	0.83	3.84	0.89
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.78	0.72	3.82	0.78
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.17	0.83	2.86	0.82
5. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับสื่อมวลชน หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง	2.88	1.05	2.97	0.78
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.02	1.02	2.71	1.23
รวม	3.42	0.71	3.36	0.66

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอน โดยภาพรวม เห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของ บทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่ พลเมือง ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.78$) และด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชน ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.55$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($\bar{X} = 2.88$) และพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมเห็นว่าการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุน กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.84$) และ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.82$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 2.71$)

ตอนที่ 2 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ 4.9 ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.79	0.54	ประจำ
2. การแนะนำขั้นตอนการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	4.10	0.83	บ่อยครั้ง
3. การแนะนำนโยบายของพรรคการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	3.41	1.11	บ่อยครั้ง
4. การแนะนำเกี่ยวกับการเสียสิทธิทางการเมืองหากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.95	0.87	บ่อยครั้ง
5. การแนะนำเกี่ยวกับการทำเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้ง เพื่อไม่ให้เกิดกรณีบัตรเสีย แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	4.04	0.87	บ่อยครั้ง
รวม	4.05	0.61	บ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.79$) รองลงมา คือ การแนะนำขั้นตอนการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.10$) และการแนะนำเกี่ยวกับการทำเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้ง เพื่อไม่ให้เกิดกรณีบัตรเสีย แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.04$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแนะนำนโยบายของพรรคการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.41$)

ตารางที่ 4.10 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.17	0.79	บ่อยครั้ง
2. เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.05	0.91	บ่อยครั้ง
3. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	3.22	1.25	บ่อยครั้ง
4. จัดเวทีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	2.41	1.47	นาน ๆ ครั้ง
5. ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3.84	0.99	บ่อยครั้ง
6. สนับสนุนการรณรงค์การหาเสียงในระดับท้องถิ่นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.71	1.15	บ่อยครั้ง
รวม	3.56	0.83	บ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.05$) และ ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.84$) สำหรับ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดเวทีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 2.41$)

ตารางที่ 4.11 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมือง
ในสถานศึกษา

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยให้กับนักเรียนในสถานศึกษา	4.29	0.75	ประจำ
2. มีการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียน เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.70	1.05	บ่อยครั้ง
3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับระบบ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	4.11	0.89	บ่อยครั้ง
4. มีการจัดกิจกรรมสภานักเรียนในสถานศึกษา	4.10	0.89	บ่อยครั้ง
5. มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์ สภาพเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบัน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการคิดแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ	3.54	0.98	บ่อยครั้ง
6. มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดูวิพากษ์ วิจารณ์ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประเทศไทย	3.39	1.03	บ่อยครั้ง
7. มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ถึงผลกระทบ จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เกิดขึ้น ตามระบบการเมืองการปกครองของประเทศไทย	3.37	1.04	บ่อยครั้ง
รวม	3.78	0.72	บ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ มีการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยให้กับนักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.11$)

และมีการจัดกิจกรรมสถานักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เกิดขึ้น ตามระบบการเมืองการปกครองของประเทศไทย ($\bar{X} = 3.37$)

ตารางที่ 4.12 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	1.80	1.38	ไม่เคย
2. การแนะนำคุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และแบบบัญชีรายชื่อ	2.90	1.29	บางครั้ง
3. การนำเสนอปัญหาของชุมชน ให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	2.63	1.35	บางครั้ง
4. การปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.58	1.19	บ่อยครั้ง
5. การเข้าร่วมฟังการปราศรัยหาเสียงในสถานศึกษา และตามที่สาธารณะ ของผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.28	1.15	บ่อยครั้ง
6. ความสนใจข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.11	0.83	บ่อยครั้ง
7. การพูดคุยเกี่ยวกับผลกระทบจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.83	0.98	บ่อยครั้ง
รวม	3.16	0.83	บางครั้ง

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองโดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบางครั้ง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ความสนใจข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ การพูดคุยเกี่ยวกับผลกระทบจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.10$) และการปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.58$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 1.80$)

ตารางที่ 4.13 ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การขอความช่วยเหลือด้านวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณของสถานศึกษา จากผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีผลต่อเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.11	1.28	บางครั้ง
2. การโน้มน้าวให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ให้ ความอุปการคุณแก่สถานศึกษา	3.07	1.31	บางครั้ง
3. การสนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีความรู้ความสามารถ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม	3.70	1.21	บ่อยครั้ง
4. การรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีคุณภาพ	2.39	1.43	นาน ๆ ครั้ง
5. ติดต่อประสานงานกับนักการเมืองเพื่อแก้ไขกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	2.10	1.40	นาน ๆ ครั้ง
รวม	2.87	1.04	บางครั้ง

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบางครั้ง ($\bar{X} = 2.87$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ การสนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีความรู้ ความสามารถ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ การขอความช่วยเหลือด้านวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณของสถานศึกษาจากผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีผลต่อเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.11$) และการโน้มน้าวให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ให้ความอุปการคุณแก่สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.07$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ติดต่อประสานงานกับนักการเมืองเพื่อแก้ไขกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 2.10$)

ตารางที่ 4.14 ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างถูกต้อง	2.30	1.36	นาน ๆ ครั้ง
2. การส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างถูกต้อง	2.24	1.34	นาน ๆ ครั้ง
3. การพัฒนาให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นำความรู้ด้านการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ไปใช้เพื่อการเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.28	1.38	บ่อยครั้ง
4. สนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้	3.63	1.14	บ่อยครั้ง
5. การรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เลือกผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีนโยบายในการแก้ไขปัญหา และจัดทำแผนพัฒนาชุมชน	3.61	1.19	บ่อยครั้ง
รวม	2.87	1.04	บางครั้ง

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบางครั้ง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ สนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้ ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมา คือ การรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เลือกผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีนโยบายในการแก้ไขปัญหา และจัดทำแผนพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.61$) และการพัฒนาให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นำความรู้ด้านการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ไปใช้เพื่อการเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.28$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 2.24$)

ตารางที่ 4.15 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม แยกเป็นรายด้าน

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.05	0.61	บ่อยครั้ง
2. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.56	0.83	บ่อยครั้ง
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา	3.78	0.72	บ่อยครั้ง
4. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.16	0.83	บางครั้ง
5. ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง	2.87	1.04	บางครั้ง
6. ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.01	1.03	บางครั้ง
รวม	3.42	0.70	บ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่าบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม แยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม เห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 ลำดับแรก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.78$) และด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.56$) สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($\bar{X} = 2.87$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี
ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ใน
การสอน ระดับการศึกษา และลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามเพศ

ที่	ประเด็น	เพศ				t	p
		ชาย (n=127)		หญิง (n=215)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนน เสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร	4.10	0.65	4.02	0.58	1.122	0.263
2.	ด้านการสนับสนุนกิจกรรม รณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.72	0.84	3.47	0.81	2.709*	0.007
3.	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนวิชาสังคมศึกษาและ หน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา	3.84	0.72	3.74	0.72	1.255	0.210
4.	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทาง การเมือง	3.31	0.83	3.07	0.83	2.574*	0.011
5.	ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือ เจ้าหน้าที่ทางการเมือง	3.06	1.01	2.76	1.05	2.631*	0.009
6.	ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอ ปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.31	0.91	2.83	1.05	4.441*	0.000
	รวม	3.56	0.71	3.33	0.68	2.969*	0.003

* $p > .05$

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า เพศชายและเพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดปัจจัยและบทบาทของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 อันดับแรก ที่มีค่า $p > .05$ สูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา ($p = .000$) รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($p = .007$) และด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($p = .009$) สำหรับประเด็นที่มีค่า $p < .05$ ต่ำสุด คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($p = .263$)

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ที่	ประเด็น	ประสบการณ์ในการสอน				t	p
		ประสบการณ์ 1 – 10 ปี (n = 193)		ประสบการณ์ 10 ขึ้นไป (n = 149)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.08	0.62	4.02	0.60	0.955	0.340
2.	ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.58	0.89	3.54	0.75	0.405	0.686
3.	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา	3.84	0.75	3.71	0.66	1.652	0.100
4.	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.26	0.93	3.02	0.67	2.809*	0.005
5.	ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง	3.02	1.15	2.68	0.85	3.091*	0.002
6.	ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.20	1.08	2.76	0.89	4.164*	0.000
	รวม	3.50	0.78	3.30	0.58	2.733*	0.007

* $p > .05$

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า ประสบการณ์ 1 – 10 ปี และประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 อันดับแรก ที่มีค่า $p > .05$ สูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา ($p = .000$) รองลงมา คือ ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($p = .002$) และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ($p = .005$) สำหรับประเด็นที่มีค่า $p < .05$ ต่ำสุด คือ ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($p = .686$)

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่	ประเด็น	ระดับการศึกษา				t	p
		ระดับปริญญาตรี (n = 300)		สูงกว่าระดับปริญญาตรี (n = 42)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.03	0.59	4.23	0.69	-1.783	0.081
2.	ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.52	0.81	3.86	0.91	-2.286*	0.026
3.	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา	3.75	0.71	4.01	0.72	-2.155*	0.036
4.	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.16	0.84	3.11	0.83	0.412	0.682
5.	ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง	2.86	1.06	2.91	0.87	-0.306	0.760
6.	ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.00	1.03	3.09	1.01	-0.547	0.586
	รวม	3.40	0.71	3.55	0.67	-1.317	0.193

* $p > .05$

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 อันดับแรก ที่มีค่า $p > .05$ สูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($p = .026$) รองลงมา คือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา และหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา ($p = .036$) สำหรับประเด็นที่มีค่า $p < .05$ ต่ำสุด คือ ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง ($p = .760$)

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ที่	ประเด็น	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ				t	p
		ครูผู้สอน		ผู้บริหารสถานศึกษา			
		(n = 133)		(n = 76)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.05	0.61	4.13	0.59	-0.447	0.663
2.	ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3.55	0.83	3.84	0.89	-1.110	0.289
3.	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมืองในสถานศึกษา	3.78	0.72	3.82	0.78	-0.166	0.871
4.	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.17	0.83	2.86	0.82	1.258	0.233
5.	ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง	2.88	1.05	2.71	0.78	0.695	0.500
6.	ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา	3.02	1.02	2.71	1.23	0.854	0.410
	รวม	3.42	0.71	3.36	0.66	0.305	0.766

* $p > .05$

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวม จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 อันดับแรก ที่มีค่า $p < .05$ สูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ($p = .233$) รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($p = .289$) และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ($p = .005$) สำหรับประเด็นที่มีค่า $p < .05$ ต่ำสุด คือ ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($p = .686$)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.1.2 เพื่อศึกษาบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นแบบเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาจากประชากรครูในจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2553 จำนวน 10 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 3,169 คน และทำการสุ่มแบบอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 1 แบบ คือ แบบสอบถาม

เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงตามประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี เพื่อนำข้อมูลมาประเมินผล แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสรุปผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.3 ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1) เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 215 คน (ร้อยละ 62.87)

2) ประสิทธิภาพในการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการสอน 1 - 10 ปี จำนวน 193 คน (ร้อยละ 56.43)

3) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 87.72 รองลงมา จบการศึกษา สูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.28

4) ลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นครูผู้สอน จำนวน 330 คน (ร้อยละ 96.49)

5) ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดง บทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง และพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง โดยภาพรวม เห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง

6) ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพในการสอน 1 - 10 ปี โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็น ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง และพบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพในการสอน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดง บทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง

7) ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้าน การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง และพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม สูงกว่าระดับปริญญาตรี โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดย

ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง

8) ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอน โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง และพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา

1.3.2 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร เป็นรายด้าน ผลการศึกษา พบว่า

1) ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแนะนำนโยบายของพรรคการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

2) ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดเวทีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ใน

ระดับบ่อยครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ มีการจัดกิจกรรมประจำปีโดยให้นักเรียนในสถานศึกษา สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เกิดขึ้น ตามระบบการเมืองการปกครองของประเทศไทย

4) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบางครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก คือ ความสนใจข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

5) ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบางครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การสนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีความรู้ ความสามารถ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ติดต่อประสานงานกับนักการเมือง เพื่อแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6) ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบางครั้ง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ สนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้ สำหรับประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างถูกต้อง

1.3.3 การเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า เพศชายและเพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3.4 การเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า ประสบการณ์ในการสอน 1 – 10 ปี และประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.5 การเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า

ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3.6 การเปรียบเทียบปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมเห็นว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากการศึกษา พบว่า

2.1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า เพศชาย มีระดับการปฏิบัติอยู่บ่อยครั้ง และเพศหญิง มีระดับการปฏิบัติในบางครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยธรรมชาติของเพศชาย จะมีลักษณะของภาวะความเป็นผู้นำและการให้ความสนใจต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อจะได้คนที่มีความรู้ ความสามารถ เข้ามาทำหน้าที่ดูแลและบริหารบ้านเมืองมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับ เจริญพร แสงมณี (2549: 78) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไป เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดพิจิตร พบว่า เพศ มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ประสบการณ์ในการสอน 1 – 10 ปี และประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีระดับการปฏิบัติในบางครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปี และข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีโอกาสได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และสามารถสร้างสมประสบการณ์ความรู้ในด้านต่างๆ ที่ทันสมัย ด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สอดคล้องกับเรื่องศักดิ์ ทองอยู่ (2548: 79) ได้ศึกษาบทบาทครูสังคมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ระยะเวลาการทำงาน ไม่มีผลต่อบทบาทของครูสังคมศึกษา

2.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า การศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับการปฏิบัติในบางครั้ง และสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีระดับการปฏิบัติอยู่บ่อยครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการครู ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ย่อมจะมีความรอบรู้ และมีความสามารถในการใช้ความรู้ ที่มีอยู่เพื่อการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ดีกว่าและมากกว่าข้าราชการครูที่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับเรื่องศักดิ์ ทองอยู่ (2548: 80) ที่ได้ศึกษาบทบาทครูสังคมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า วุฒิกการศึกษา มีผลต่อบทบาทของครูสังคมศึกษา ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับเฉลิมพร แสงมณี (2549: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไป เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดพิจิตร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 พบว่า การศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติในบางครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอน มีลักษณะงานเป็นที่ต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ และไม่ค่อยจะได้รับโอกาสในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ ๆ มากนัก ส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ถึงแม้จะได้รับโอกาสในการฝึกฝนความรู้ และสั่งสมความชำนาญการในด้านต่าง ๆ โดยสามารถนำเอาทรัพยากรและข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่มาใช้ในการบริหารและตัดสินใจในสถานศึกษาอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม แต่ด้วยบริบทของการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ยังคงต้องอาศัยครูผู้สอนในการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่ภาคปฏิบัติอยู่เสมอ จึงทำให้ระดับของการปฏิบัติของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ตะติยาวัฒน์ สุวรรณศรี (2547: 8) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การแสดงบทบาทของบุคคล จะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่ตนเอง หรือที่สังคมต้องการ จำเป็นต้องมีปัจจัยที่จะส่งเสริมเพื่อให้สามารถแสดงบทบาทได้ดีและถูกต้องยิ่งขึ้น โดยมีปัจจัย 5 ประการ คือ ความต้องการของบุคคล การสื่อสาร การสร้างกลุ่ม การคล้อยตามของบุคคล และความสามารถในการแสดงบทบาท

2.2 บทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน โดยภาพรวม พบว่า มีการแสดงบทบาทอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทของข้าราชการครู ซึ่งเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาเยาวชน โดยการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่นักเรียน ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตร ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญไม่ว่าจะจัดการสอน

โดยวิธีใด ต้องมีการจัดกิจกรรมเสริม เพื่อให้เด็กได้เข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้น ครูมีบทบาทในการสอนให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม และมีความสุขตามควรแก่อัตภาพ มีบทบาทในการเป็นผู้นำด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม โดยการประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ มีศีลธรรม สุภาพ มีความเมตตากรุณา เอื้ออาทรต่อความเป็นอยู่ของศิษย์ คอยช่วยเหลือแม้ศิษย์มีปัญหา มีความอดทนและเสียสละ นอกจากนี้ ยังมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การปกครอง โดยการให้ความรู้แก่นักเรียน และเน้นทักษะในการทำงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ที่ได้มาตรฐาน และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งแนะนำในเรื่องของการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตและการร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และระบบการเมือง การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ เช่น การจัดตั้งสถานักเรียน เป็นต้น และยังช่วยแนะนำประชาชนในเรื่องการเลือกตั้งผู้แทนในระดับต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 (2553: 1) ที่กล่าวไว้ว่า ข้าราชการครูเป็นผู้ที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การปกครองของประเทศ โดยการให้ความรู้แก่นักเรียน และเน้นทักษะในการทำงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ที่ได้มาตรฐาน และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความรู้แก่นักเรียนและคนในชุมชน ในด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ ทำให้คนในชุมชนมีพื้นฐานการศึกษา อันจะนำไปสู่ความรู้และความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ รอบตัวได้ง่ายขึ้น และจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และระบบการเมืองการปกครองของประเทศ และมีส่วนช่วยในการพัฒนาการเมืองการปกครองให้มีความมั่นคง โดยการให้ความรู้ในเรื่องระบบการปกครองของประเทศ โดยเฉพาะระบอบประชาธิปไตย แก่นักเรียนและคนในชุมชน สนับสนุน และฝึกหัดให้นักเรียนได้รู้จักรูปแบบของการปกครองประเทศ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสถานักเรียน การเลือกตั้งหัวหน้าชั้น เป็นต้น นอกจากนี้ ข้าราชการครูยังช่วยแนะนำประชาชนในเรื่องการเลือกตั้งผู้แทนในระดับต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็น ดังนี้

3.1.1 การสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องของการจัดเวทีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีระดับการปฏิบัติต่าง ๆ ครั้ง ดังนั้น ข้าราชการครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องจัดการศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักและผลักดันให้เยาวชนของประเทศไทย ได้มีความรู้เกี่ยวกับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีความรู้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างลึกซึ้งและถูกต้อง และจัดเวทีให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีโอกาสดังกล่าวโดยการวิพากษ์ วิจารณ์ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทย รวมทั้งจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เกิดขึ้นตามระบบการเมืองการปกครองของประเทศไทย ให้มากขึ้น บ่อยครั้ง และจัดอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้นักเรียนจะได้มีโอกาสได้ฝึกฝนความคิดอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และตัดสินใจ ตลอดจนเกิดทักษะที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อันจะนำไปสู่ความรู้และการแสดงออกทางการเมืองอย่างถูกต้องของประชาชนอย่างยั่งยืน

3.1.2 การส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาของชุมชนและท้องถิ่น และการส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้มีความรู้เกี่ยวกับการวิธีการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น อยู่ในระดับการปฏิบัติต่าง ๆ ครั้ง ดังนั้น ข้าราชการครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานของรัฐบาลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาของบ้านเมือง เพื่อพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักและให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะ ความชำนาญการอย่างต่อเนื่อง

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

3.2.1 ศึกษาผลการดำเนินงานการจัดเวทีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของนักเรียนและประชาชนในจังหวัดจันทบุรี

3.2.2 ศึกษาการแนะนำเกี่ยวกับการเสียสิทธิทางการเมือง หากผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3.2.3 ศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างมีคุณภาพ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

บรรณานุกรม

- กมล ทองธรรมชาติ (2511) *การเมืองแบบอเมริกัน* กรุงเทพมหานคร ก้าวหน้า
- จรูญ สุภาพ (2541) *หลักรัฐศาสตร์* กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- เฉลิมพร แสงมณี (2549) “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไป เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดพิจิตร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชัยพฤกษ์ หงอสกุล (2550) “อิทธิพลท้องถิ่นต่อการเมืองในระบอบประชาธิปไตย : ศึกษากรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- โชคชัย ใจแน่น (2550) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกในครอบครัว ในตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ตะติยาวัฒน์ สุวรรณศรี (2547) “บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษากรณีอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ธเนศ ขามช่วง (2550) “ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- นฤมล จันทสุวรรณ (2547) “พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 : ศึกษาเฉพาะเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดสงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประหยัด หงส์ทองคำ (2547) “การเลือกตั้งกับระบอบประชาธิปไตย” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการเมืองการปกครองไทย* หน่วยที่ 4 หน้า 238 - 295 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชารัฐศาสตร์

- พรรณพิลัย จารุพานิชย์กุล (2550) “รูปแบบการสื่อสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พล ไกรสินธ์ (2547) “อิทธิพลที่มีต่อการใช้สิทธิการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540 : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดหนองคาย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พัชนี วรกวิน (2526) *จิตวิทยาสังคมทฤษฎีและการปฏิบัติการ* กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- ภัชวีรภรณ์ ทาวดี (2549) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการหมู่บ้าน: ศึกษากรณี อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มงคล หวังสุขใจ และคณะ (2545) *สังคมวิทยาเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546* กรุงเทพมหานคร นานมีบุ๊คส์
- เรียงศักดิ์ ทองอยู่ (2548) “บทบาทครูสังคมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 (2553) “บทบาทของข้าราชการครู” ใน *เอกสารประกอบทางวิชาการ* หน้า 1-2 นครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) “การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย” ใน *เอกสารประกอบทางวิชาการ* หน้า 7 กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานจังหวัดจันทบุรี (2553) *ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2553* จันทบุรี สำนักงานจังหวัดจันทบุรี

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2550) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เล่ม 1
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สำนักการพิมพ์

สุขุม นวลสกุล และคณะ (2519) การเมืองและการปกครองไทย กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

_____ (2544) การเมืองและการปกครองไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สุภา นุทธยัภัย (2549) “ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาททางการเมืองท้องถิ่นของกลุ่มสตรี : ศึกษา
เฉพาะกรณีกลุ่มสตรีอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม” วิทยานิพนธ์
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช

อานนท์ อาภาภิรม (2524) *หลักรัฐศาสตร์* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

Bogdanor, Veron & Butier, David. (1983). “Democracy and Elections: Electoral
Systems and Their Political Consequences Combridge: Cambridge
University Press.

Cohen. (1979). *Political Participaton : How and Why do People Get Involved in
Politics*. 2nd ed. Chicago: Ran McNelly College Publishing.

David Butler and Others. (1981). “Teacher’s Perceived Swnes of Efficacy Connections
To Teacher Perceptions of Pricipals’s Power Bases” *People Get Involved
in Politics*. 30 , 2: (Spring): 728-883

Downie. (1974). “Basic Statistical Methods” *In Cress and Sequences in Political
Development*. Leonard Binder (et al). Princeton NJ: Princeton University
Press.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W.. (1970). “Determine Sample Size for Resarch
Activities” *Educational and Psychological Measurement*. 30 , 3: (Spring):
607-610.

Leeder. (1971). *Essential of psychology*. 3nd ed. New York: University of Chicago.

Levinson, D.J.. (1971). “Role Personality and Social Structure in the Organization
Setting” *In Selected Reading and Projaect in Social Psychology*.
New York: Randon House.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

1. ชื่อ ดร.พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต
 สถานที่ทำงาน คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 วิทยาเขตจันทบุรี
 วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์
 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี และวิทยาเขตจันทบุรี

2. ชื่อ ดร.นริศ สวัสดิ์
 สถานที่ทำงาน คณะวิชาครุศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
 วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์ประจำคณะวิชาครุศาสตร์
 ภาควิชาบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

3. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์
 สถานที่ทำงาน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
 วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครูจังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จะนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยในหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ขอได้โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยไม่ต้องระบุชื่อผู้ตอบ และผลการตอบแบบสอบถามจะนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น จะไม่ส่งผลกระทบต่อในทางที่เสียหายแก่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครูในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการครู ที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

นายพิเชษฐ์ ปิ่นเกิด

นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาการเมืองการปกครอง

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของข้าราชการครู ในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 ข้อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ให้ตรงกับข้อเท็จจริง เกี่ยวกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ 1 - 10 ปี

ประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

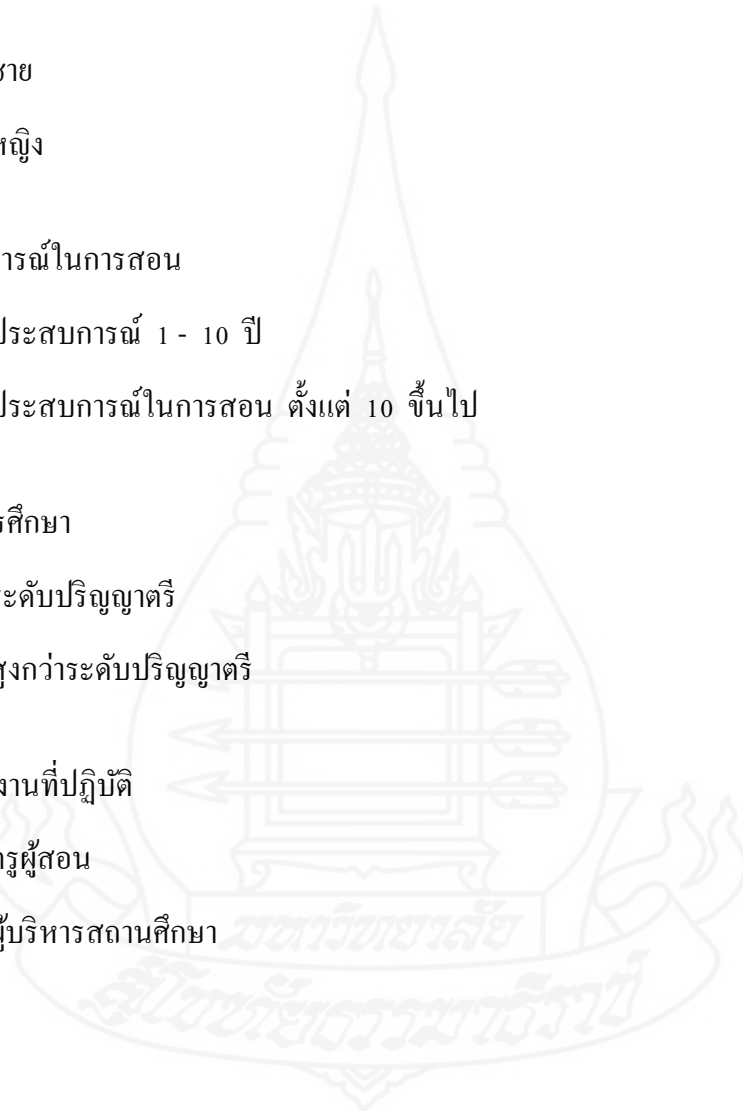
ระดับปริญญาตรี

สูงกว่าระดับปริญญาตรี

4. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ครูผู้สอน

ผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำนวน 35 ข้อ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความที่กำหนดให้และทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับบทบาทของข้าราชการครูที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดย
มีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ประจำ
- 4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่บ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติในบางครั้ง
- 2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่เคยมีการปฏิบัติ

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ประจำ 5	บ่อยครั้ง 4	บางครั้ง 3	นาน ๆ ครั้ง 2	ไม่เคย 1
	ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
1.	การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
2.	การแนะนำขั้นตอนการลงคะแนนเสียง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง					
3.	การแนะนำนโยบายของพรรคการเมืองที่ลง สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง					
4.	การแนะนำเกี่ยวกับการเสียสิทธิทางการ เมืองหากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่ไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง					
5.	การแนะนำเกี่ยวกับการทำเครื่องหมาย ในบัตรเลือกตั้ง เพื่อไม่ให้เกิดกรณีบัตรเสีย แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง					

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ประจำ 5	บ่อยครั้ง 4	บางครั้ง 3	นาน ๆ ครั้ง 2	ไม่เคย 1
	ด้านการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร					
1.	เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
2.	เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
3.	อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง					
4.	จัดเวทีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
5.	ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง					
6.	สนับสนุนการรณรงค์การหาเสียงในระดับ ท้องถิ่นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษาและหน้าที่พลเมือง ในสถานศึกษา					
1.	มีการจัดกิจกรรมประชาธิปไตย ให้กับ นักเรียนในสถานศึกษา					
2.	มีการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติ ของนักเรียน เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร					
3.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย					

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ประจำ 5	บ่อยครั้ง 4	บางครั้ง 3	นาน ๆ ครั้ง 2	ไม่เคย 1
4.	มีการจัดกิจกรรมสภานักเรียนในสถานศึกษา					
5.	มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดแก้ไขปัญหา และพัฒนาประเทศ					
6.	มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้วิพากษ์ วิจารณ์ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทย					
7.	มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เกิดขึ้น ตามระบบการเมืองการปกครองของประเทศไทย					
	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง					
1.	การลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
2.	การแนะนำคุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้ง ในระดับที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และแบบบัญชีรายชื่อ					
3.	การนำเสนอปัญหาของชุมชน ให้กับผู้สมัคร รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
4.	การปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
5.	การเข้าร่วมฟังการปราศรัยหาเสียงในสถานศึกษาและตามที่สาธารณะของผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ประจำ 5	บ่อยครั้ง 4	บางครั้ง 3	นาน ๆ ครั้ง 2	ไม่เคย 1
6.	ความสนใจข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
7.	การพูดคุยเกี่ยวกับผลกระทบจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
	ด้านการติดต่อนักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมือง					
1.	การขอความช่วยเหลือด้านวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณของสถานศึกษา จากผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีผลต่อเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
2.	การโน้มน้าวให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ให้ความอุปการะดูแลสถานศึกษา					
3.	การสนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีความรู้ ความสามารถ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม					
4.	การรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีคุณภาพ					
5.	ติดต่อประสานงานกับนักการเมือง เพื่อแก้ไขกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ประจำ 5	บ่อยครั้ง 4	บางครั้ง 3	นาน ๆ ครั้ง 2	ไม่เคย 1
	ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา					
1.	การส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างถูกต้อง					
2.	การส่งเสริมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพิจารณาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างถูกต้อง					
3.	การพัฒนาให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นำความรู้ด้านการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ไปใช้เพื่อการเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
4.	สนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้					
5.	การรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เลือกผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีนโยบายในการแก้ไขปัญหา และจัดทำแผนพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม					

ภาคผนวก ค

หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น
ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.20 ค่าอำนาจของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยและบทบาทของข้าราชการครู
จังหวัดจันทบุรี ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	0.61	21.	0.52
2.	0.60	22.	0.61
3.	0.48	23.	0.60
4.	0.69	24.	0.69
5.	0.77	25.	0.77
6.	0.79	26.	0.79
7.	0.79	27.	0.79
8.	0.79	28.	0.79
9.	0.79	29.	0.77
10.	0.49	30.	0.74
11.	0.74	31.	0.72
12.	0.71	32.	0.72
13.	0.72	33.	0.75
14.	0.76	34.	0.47
15.	0.78	35.	0.74
16.	0.63		
17.	0.64		
18.	0.58		
19.	0.56		
20.	0.33		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.96

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	นายพิเชษฐ์ ปิ่นเกิด
วัน เดือน ปีเกิด	28 มิถุนายน 2515
สถานที่เกิด	อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2537
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง จังหวัดปราจีนบุรี

